

Naujienų Antroji Dalis

NR. 344

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XII METAI

Gerai žmonės, pikta santvarka

Aukščiausiojo Amerikos Teismo (Tribūnalo) narys, teisėjas William O. Douglas, 1949-1950 metais apvaikščiojo, apvažinėjo ir raitas išjodinėjo gana žymius Irano (Persijos), arabų pasaulio ir Indijos plotus bei parašė savo išpūdžių knygą "Strange Lands and Friendly People" (1951 m.), iš kurios imta sekami sakiniai bei ištraukos.

* * *

Po Azijos dulkėtus kaimus pavažinėjusiam amerikoniui, namo grįžus, pasidaro neramu. Pamatai, kad Azija gyvena viename pasaulyje, tu — kitame ir vienas nesupranta kito. Iranai, arabai ir indai turi savas pažiūras, ir mes nežinome, kaip jas vertinti. Žodžiu pasakius, Azija gyvena revoliuciją, kurios pajėgumas tvinksta kaimiečiuose. Tai revoliucija per amžius išnaudojamų, pusbdžiaf gyvenančių, milijoninių skaičių žmonių, kurie išbunda ir ryžtasi siekti žmoniškesnių gyvenimo sąlygų. Jie nori nuosavios žemės, gerų valdžių, politinių laisvių, gydytojų, ligoninių, mokyklų. Jei Amerika mokėtų išbundančiai Azijai pasakyti tinkamą laisvės ir gerovės žodį, joks komunizmas nebūtų baugus.

Azijoje siaučia visokios revoliucijos. Nors joms vadovauja inteligentai, bet savo pajėgumą semia kaimiečiuose, kurie beraščiai, gyvena neapsakomame skurde, bet jau ryžtasi išeiti į žmones. Azija tuo svarbi, kad čia rusų raudonasis imperializmas mato sceną savo veiklai, ir čia dideli gamtos turtais bei bilijoninė žmonijos masė. Azija, atminkime, ir dvasiniai pajėgi, nes juk čia gimė visos didžiosios žmonijos religijos.

Komunizmo programa Azijai visai netinka. Aziatų masės dievotos, o komunistai bedieviai; žmonės nori politinių laisvių, komunizmas gi siūlo vienos partijos žiaurią diktatūrą; kaimiečiai tenori dvarponių atsikratyti ir gauti nuosavios žemės, komunizmas gi jiems užkartų diktatūrinės valstybės baudžiavas; aziatai kupini tautiškų jausmų, komunizmas gi juos pavergtų Maskvai. Štai kodėl komunistai savo tikrąją programą nuo aziatų slepia ir jos vieton kiša reikalavimą geresnių valdžių, žemės reformos, maisto padalinimą, nedarbo prašalinimą, švietimą beraščių ir sukūrimą geresnių gyvenimo sąlygų. Štai kodėl jiems dažnai patalkininkauja liberalai ir nacionalistai, arba komunistai jais pasinaudoja.

Azijos kaimuose šūkiai "demokratija ir taika", arba "su-

laikykite komunizmą" neranda atgarsio, nes to vietoje kaimiečiai paklausia: "Kodėl galingoji Amerika neišsina prieš mūsų išnaudotojus dvarponius? Kodėl neužstoja kaimiečių?"

Kaimietis Irane, pavyzdžiui, iš tikrųjų vergas. Dvarponiui jis, kaip "pusininkas", turi atmokėti kaip kada 4/5 arba net 7/8 derliaus. Dvarponiui viskas priklauso: žemė, trobos (lūšnos), įrankiai, sėkla, pirtys kaime, darbo gyvuliai, net vanduo kanalizuojamiems laukams. Už viską kaimietis turi mokėti. Iš kaimo neištrūksi, nes nėra kur eiti. Kaimietis amžinai prasiskolinęs dvarponiui. Taip gyvena jo tėvas, jo senelis, jo proseneliai nuo nebeatmenamų laikų.

Viename iranų kaime susirinko kaimiečiai manęs sutikti. Visi skarmaluose. Jų "pusininkavimas" buvo paveldėjimas — ėjo nuo tėvų į sūnų. Sagavando apskrityje, sakoma, gyvena 42,000 kaimiečių. Visą dirbamą žemę valdo dvarponis Porsarib ir jam reikia mokėti trečdalį derliaus už teisę jo žeme naudotis. Visi jam amžinai įsiskolinę. Netoli kaimo, kuris mane sutiko, sakoma, pereitais metais kitame kaime iš 5,000 kaimiečių badu mirė 900, nes netikusi valdžia laiku nepaspėjo atvežti duonos.

"Jei jūsų atstovas seime negina jūsų reikalų ir neįneša jums naudingų įstatymų, kam jį renkate?" — paklausiau.

"Tamsta nesuprantį. Atstovas dvarponis. Jis neįneš įstatymų mūsų naudai. O kito negalime išrinkti".

"Kodėl?"

"Štai kaip pas mus rinkimai vyksta. Atvyksta kareiviai su balsavimo dėže ir lakštais. Lakštai jau iš anksto atspausdinti. Juose tik vienas vardas — dvarponio, nes tik jo armijos vadovybė nori. Mes sustojame eilėje, sumetame lakštus į dėžę, kareiviai dėžę pasiima ir — baigta".

Libane (Sirijos greta arabų respublikoje) kalbėjau su araba, kuris man išpasakojo, kaip Izraelio įkūrimas atėmė libanams vaisiams rinkas, kaip ilga prancūzų okupacija paliko žalingų biurokratizmo įpročių, kaip tik drąsių, pagrindinių reformų reikalavimas priešpaveiks Maskvos propagandinę įtaką arabų pasaulyje.

Žymiausias dalykas arabų pasaulyje yra gyventojų skurdas, kuris, aišku, verčia žmones badmiriauti, gyventi nesveikose sąlygose, kęsti ligas, lūšnas, purvą, didelį vaikų mirtingumą, nemokslą. Šis skurdas, deja, ne vienalaikis

M. ŠILEIKIS — Ilustracija

reikšmės, kaip, pavyzdžiui, Amerikoje krizė. Ne — tai amžina, nuolatinė, nesibai gianti gyvenimo palydovė. Skurdui priežaščių keleta, bet pati svarbiausioji yra žemės nuosavybės sistema. Egipte iš 4 milijonų žemdirbių trys milijonai arba beveik visos valdo mažiau negu akrą. Sirijoje pusę dirbamos žemės valdo dvarponiai turį po 500 akrų kiekvienas. Jie ją pusininkams išnomuoja dirbti. Irake veik visą žemę valdo dvarponiai, kurie, taip pat, ją nuomuoja pusininkams. Nuoma visokia, bet dažnai siekia pusę derliaus. Pusininkams, aišku, nerūpi palaikyti žemės derlingumą, ją gerinti, vartoti modernius, moksliskus būdus. Radijas, su pranešimais, kaip gyvename Amerikoje, ir Maskvos propagandą, tačiau, jau atidare akis arabams pusininkams ir jie jau nebenori amžinojo skurdo, purvo, ligų ir beraštybės. Jie nebenori valdžių, kurios tik dvarponių reikalais rūpinasi.

Vienas arabas man tarė: "Žemės reforma yra pirmas žingsnis arabų pasaulyje. Be jo nieko nebus".

Arabų tikyba skelbia broliškumą. Jos šventraštis, Koranas, sako: "Žinokite, kad kiekvienas musulmas yra brolis kiekvienam kitam musulmui. Jūs visi esate nariai vienos brolijos. Todėl kiekvienam jūsų uždrausta pasisavinti bile kas, kas tavo broliui priklauso, ir jis tau neduoda".

Mus baugina faktas, kad demokratini pasaulis siaurėja, o diktatūros — plinta. Kraštai, kur dar šviečia laisvė, tartum, salelės priespaudos jūroje. Vilties netekę, tikime, tik karas priespaudos plitimą sustabdys. Sirijos sostinėje Damasko man galvon švystelėjo šv. Povilas. Ateitis jam tada juk buvo tamsesnė negu mūsų — jis niekur prošvaisčių neturėjo. Tačiau, jo tikėjimas visą pasaulį užkariavo!.. Nejau mes, Vakarų pasaulyje nebetikime į nieką, tik dolerius ir karišką pajėgumą? Nejau pamiršome, kad idėjos

galingiausias žmonijos ginklas? Kodėl mes Azijos kaimams nenešame laisvės ir teisingumo idėjų?

Visuose Azijos kraštuose matėme žemę dirbamą senoviskais įrankiais, senoviskais būdais. Gyvenimą slėgė sunki, nepaslanki, nepažangi dvarponių ranka. Milijonai gyvena skurde, išeities nematydami. Buvo kraštų, kur vienas dvarponis turėjo nuosavybėje žemę 200, 600 ir net 1,500 kaimų. Jie valdė viską — žemę, lūšnas, gyvulius, įrankius, sėklą, ir, galiausiai, pačius žemdirbius. Bet Izraelyje pamatėme žemę rąkose dirbančiųjų, įdirbamą naujausiais mokslo būdais su moderniškiausiais įrankiais, o derlių pardavinėjamą kooperatyvais rinkai. Matėme patogius gyvenamus namus, ligonines, mokyklas, kelius. Ir prašėsi išvada: jei Azijos atsilikusiose kaimuose papūstų tokie pat moderniškumo vėjai, kurie pučia Izraelį, Azija pakiltų, atgimtų ir pasidarytų nebepažįstama. Yra Azijoje žmonių, kurie kaip tik to siekia, jei susilauktų atitinkamos stiprios paramos, kaip Izraelis gauna. Izraelis ne vienas atsitolinęs gyvena. Jo pavyzdys veikia ir arabams rodo, kad galima nugalėti skurdą, ligas, ir nemokslas.

Neapsisprendę pasaulio kraštai svyruoja kur stoti — su Amerika ar su Rusija. Renkasi kelią ir Indija, kurios vadas Nehru, tur būt, savo mokytoją Gandhi prisimindamas, sako: "Atsisakymas eiti smurto keliu yra geras ir stiprus ginklas taikingai išspręsti visus tarptautinius ginčus".

Idomi ir jo pažiūra dėl kaimyno, raudonos Kinijos. Jis sakė: Kinija galiausiai pradėjo savo pagrindiniais reikalais rūpintis. Komunistų valdžia teismuka. Ji už liaudį. Ji atėmė žemę iš perdaug jos turinčių. Jis siekia išmokinti beraščius ir pagerinti kaimiečių gyvenimą. Kaimietis galiausiai susilaukė užtarėjo. Bet Kinijos kelias — ne mūsų kelias. Mes demokratai ir socialistai". V.

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

A. RŪKŠTELĖ — "Gubos"

Meno klausimai Kultūros Fonde

Š.m. gruodžio 1 d. šv. Jurgio parapijos salėje Chicagoje buvo susirinkusi Kultūros Fondo taryba.

Kelių valandų užtrukusiame posėdy, be kitų dalykų, buvo svarstomi ir meno klausimai.

Gana ilgai buvo svarstyta dr. Gimbutienės mokslo veikalas "Ornamentika lietuvių liaudies mene" ir jo leidimas. Ši veikala, kaip paaiškėjo, nutarė išleisti JAV universitetas. Buvo iškeltas sumanymas, kad būtų sudaryta spec. komisija šiai veikalai dar tikrinti, neatsižvelgiant į tai, kad jau keli mūsų autoritetingi specialistai buvo teigiamai pasisakę.

Vėliau buvo svarstomas klausimas dėl AL Dailininkų S-gos atstovo išleidimo - priėmimo į Kult. Fondo tarybą. Tuo reikalu plačiau pasisakė prof. Adomas Varnas, rašyt. Tamulaitis ir kiti. Kult. Fondo taryba iš klausiusi pranešimus, vienbalsiai nutarė priimti minėtos s-gos atstovą į Kult. Fondo tarybą.

Pasaulio Lietuvių Dailininkų ir Architektų S-gą atstovauja prof. Ad. Varnas Kultūros Fonde, kaip šiuo laikų neveikianti organizacija toliau neatsitovauja ir gavęs įgaliojimą iš Lietuvių Dailininkų S-gos New Yorke ją vardu pasiūlo Kultūros Fonde atstovauti.

Tokių būdu visų esančių tremty dailininkų vardu Kultūros Fonde atstovauja: Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos atstovas — Z. Kolba, Lietuvių Dailininkų S-gos New Yorke — prof. Adomas Varnas ir Lietuvių Dailės Instituto — P. Augius.

Šie trys teisėti atstovai sudaro pilną lietuvių dailininkų JAV-se atstovavimą tartis, rūpintis ir daryti sprendimus meno klausimais iškilusiais Kultūros Fonde. Nors kartą

priejame prie seniai laukto teisingo sprendimo. Rep.

DAIL. A. RŪKŠTELĖS PARODA BAIGIASI

Dvi dienos beliko aplankyti dail. A. Rūkštelės kūrinių parodą Lietuvių Auditorijoje. Paroda buvo dviem dienom pratęsta. Šiandien ir rytoj parodos valandos nuo 12 v. dienos, iki 10 v. vakaro. Dail. A. Rūkštelė parodos salėje sekmadienį gr. 16 d. vakare skaitys paskaitą apie Lietuvių Dailės Draugiją ir jos 50 metų sukaktį.

DAIL. P. PUZINAS LAIMĖJO PREMIJĄ

American Professional Artists League surengtoje dailės parodoje dail. Povilas Puzinas laimėjo pirmąją premiją už kūrinių 20 amžiaus Madonna.

Dail. P. Puzinui gerai sekasi. Neseniai iš Los Angeles persikėlęs į New Yorką, laimi jau kelintą premiją. Be to, P. Puzinas su kitais kolegomis organizuoja vieneta vardu "Gintaras". Mums atrodo, kad naujų "vienetų" ar grupelių tam pačiam miestui nereikėtų organizuoti. Jų, kiek yra (Am. Liet. Dailininkų S-ga Chicago Apygarda, New Yorko Lietuvių Dailininkų S-ga ir Liet. Dailės Instituto) pakanka. Ko reikia, tai vienybės ir veiklos. Dailininkų sąjungos turi jungtis, bet nesiskaldyti.

P. KIAULĖNO PARODA

Gruodžio 9 d. Apreiškimo parapijos salėje New Yorko Dailininkų Sąjunga buvo surengusi 1 dienos a.a. dail. Petro Kiaulėno kūrinių parodą. Paroda buvo surengta tikslu sukelti lėšų Paryžiuje rengiamai jo pomirtinei kūrinių parodai ir katalogui išleisti. Gražus darbas.

Velionis Petras Kiaulėnas mirė New Yorke, prieš porą

metų. Jo troškimas buvo nors dar kartą Paryžiuje surengti jo parodą.

DAILININKŲ POSĖDIS

Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos Chicago Apygardos visuotinis susirinkimas bus ši sekmadienį, gruodžio 16 d., 3 v. popiet. Vieta: kol. Vl. Vaitiekūno butas, 1524 W. 51st St.

BUS RANKDARBIŲ PARODA

Chicago Meno Institutas kooperuodamas su Vidurio Valstybių Rankdarbių Draugija, kovo 27 d. Institute atidarys įvairių rankdarbių parodą, kuri tęsis iki balandžio mėn. 24 d.

Galima siūsti bet kokius rankdarbius: keramiką, odos, stiklo, medžio, audinius, siuvinius ir t.t.

Priims ne daugiau, kaip 5 vieno asmens darbus. Reikės sumokėti po 2 dol. nuo kiekvieno eksponato — katalogo išleidimui.

Šiai parodai reikia gauti blankus rašant M. R. Rogers, Curator of Decorative Arts, Art Institute of Chicago, Chicago 3, Ill.

Užpildytus blankus reikės

grąžinti 1957 m. tarp vasario 6 ir 20 d.

Lietuviai turi gražių, originalių rankdarbių, turėtų pasinaudoti šia proga siūsdami parodon.

Balys Radio & Television

Parduodame ir taisome radio ir televizijos aparatus. Elektros reikmenys — dovanos — plokštelės — atvirukai — filmai. 2646 WEST 71st STREET PROSPECT 8-5374

PLAŠĖ ŽOLĖ

Plašė arba Asuklis-Oškabardzis žolė nuo inkstų, puslės silpnumų, kraujais vemimo, vandeninės ligos, betvarki n go šlapinimosi, lytiškų

ligų, šita žolė yra turtinga mineralais, kaip tai: Calcium, Silicon, Sulphur, ir yra žmonių, kurie negeria kavos ar arbatos, lik geria šitos žolės arbatą. Svaras \$3.00. Medlela Žievės yra geriausia gyduolė nuo vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai ji nepakenkia sveikatai. Ji lengvai liuosuoja vidurius, stabdo galvos skaudėjimus ir pridoda kūnui gyvumo ir skaitumo. Svaras \$2.00.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY

So. Boston 27, Mass.

VAISTŲ PAKIETAI Į LIETUVĄ!

NAUJIENŲ SKAITYTOJAI

Remkime Modernišką Lietuvišką Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Per mūsų vaistinę galima siūsti vaistus su apmokėtu maitu į Lietuvą ir į visus U. S. S. R. kraštus. Mes užlaikome visus vaistus, kurie yra reikalingi Lietuvoje, kaip Rimifon, streptomycin, validol ir nuo reumatizmo antpuolių, vaistų dėl širdies ir aukšto kraujo spaudimo. Per mūsų vaistinę vaistai pasiekia Lietuvą į 10 dienų, o į Sibirą ima 22 dienas oro paštu. Visi siuntėjai per mumis gauna garantiją iš rusų valdžios. Rašykite mums dėl informacijos.

VYTAUTAS SKRINSKA, Reg. Pharmacist

Ideal Pharmacy vaistinės savininkas ir Notary Public.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSU INSULIACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas įrengti savo namą žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SOUTH HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Padėkime artimiesiems Lietuvoje ir Sibire

Laikas susirūpinti, kad mūsų artimieji turėtų sotų kalėdinį stalą ir tinkamą aprangą. Pasinaudokite mūsų lietuvišku, sąžiningu ir pigiu pataravimu, užsakydami maistą, vaistus, avalynę ir angliškas medžiagas, ir pasiųsdami savo supakuotus siuntinius iki 19 svarų neto. Išsirinke patinkamus siuntinius kartu su adresais ir money orderiais pasiųskite mums, ir Jūs šie siuntiniai su dėkingumu minės Jus. (Į Azijos Sibirą \$1.40 daugiau). Garantuojame 100%.

No. 8 20 sv. cukraus	\$13.34	No. 36 2 sv. kumpio 2sv. Salami dešros 2 sv. bec. lašinių 2 sv. 3 ozs. K. Tauku	\$31.95	No. 38 20 sv. ryžių	\$18.17
No. 9 20 svarų K. Tauku	\$23.00	1 sv. pupelių kavos 1 sv. 2 ozs. šokolado 2 sv. sviesto 4 sv. 7 ozs. ryžių 2 sv. 3 ozs. bec. lašinių 4 sv. 7 ozs. K. Tauku 1 sv. 2 ozs. muilo 1 sv. arbatos 1 sv. 2 ozs. Sk. muilo	1 sv. pupelių kavos 2 sv. sviesto 1 sv. cukraus 1 sv. pieno miltelių 1 sv. šokolado 14 ozs. kokavos 15 ozs. razinkų 200 cigarečių Chesterfield	No. 40 15 sv. bec. lašinių 5 sv. Salami dešros	\$26.00
No. 22 2 sv. gr. pupelių kavos 1 sv. 2 ozs. šokolado 2 sv. sviesto 4 sv. 7 ozs. ryžių 2 sv. 3 ozs. bec. lašinių 4 sv. 7 ozs. K. Tauku 1 sv. 2 ozs. muilo 1 sv. arbatos 1 sv. 2 ozs. Sk. muilo	\$29.61			No. 30 20 sv. 1 rūš. K. miltų	\$14.66
				No. 31 5 sv. 1 rūš. K. miltų 5 sv. cukraus 5 sv. ryžių 4 sv. 7 ozs. K. Tauku	\$18.11

DIRBAME KASDIEN NUO 9-6 VAL.

PATRIA GIFT PARCEL COMPANY

3741 WEST 26th STREET,

CHICAGO 23, ILL.

Tel.: CR 7-2126

Paskutinis laiškas

Nijolė Baravykienė pakilusiu nuotaika dėliojo daiktus kelionei. Ryt ji apleidžia šį kraštą, išvyksta už vandenynų. Ten jos laukia mylimas žmogus, ir ji pradės naują gyvenimą, pilną laimės, džiaugsmo, prabangos.

Jos sieloje nuo vakar lyg koki šventė: ramybė ir laukimas. Vakare ryte turėjo eiti atsisveikinti su vyru, džiovininku vyru, esančiu sanatorijoje. Ji jam nieko nesakė apie savo ateities gyvenimą. Ką galėjo sakyti? Negi skaudinti paskutines jo dienas. Pasakė, kad priėjo eilė, reikia vykti, ir tiek. Jis vistiek ilgai neišgyvens. Negi ji turi čia sėdėti ir laukti jo paskutinių valandų, žiūrėti merdėjimų, nervus gadinti. Proga yra išvykti pas mylimą žmogų. Ir naudojasi ja. Jis to vistiek nesužinos. Kaip gero pažįstamo, — ji neužmirš; laikas nuo laiko pasiųs siuntinuką. Vieną dieną vitiek viskas bus baigta.

Sunku buvo pirmuosius sakinius pasakyti. Kažkaip jie springo gerklė. Reikėjo įtempti visas jėgas. Jis nepriekaištavo. Tai palengvino. Atsisveikino jiedu kaip ir visada, kaip vyras su žmona. Tik šį kartą amžiams. Tur būti abu supratę, kad niekad nebesusitikės.

Išėjus iš sanatorijos, jai lengva pasidarė sieloje, lyg sunkiausią pareigą atlikus.

Šiandie jau visai užmiršo jį. Mintys skrenda į nežinomus tolius už vandenynų. Žino, kad ten yra laukiama. Sutiks su išskiestu glėbiu. Jiedu bus laimingi.

Bekraustant daiktus, iškrito raktas. Keista, kaip jis čia atsirado? Juk tai raktas nuo jų buto Lietuvoje. Pakėlė jį nuo grindų. Taip, tas pats, kuriuo tiek metų jiedu atrakinėdavo savo bendrąjį butą. Kiek jame buvo vargšų ir džiaugtasi. Kas dabar jo duris varsto? Praeitį lyg ekrane ėmė bėgti. Ji jau baigta su vakarykščia diena. Jiemdviem nebereikalingas šis raktas. Nunešusi išmetė į šiukšlių dėžę. Už vandenimis kitą gaus. Tik sieloje liko juoda dėmė, pilkšvėjo prisiminimų naštoje. Kaip varstysis duris naujojo buto, ar ras bendrą raktą su tuo... Lindo įkyrios mintys.

Nėra ko gailėtis. Ryšiai nutraukti galutinai. Jo mirtis visai atpalaiduos.

Jos sieloje vėl užviešpatavo ramybė. Kraustė paskutinius daiktus. Ryt anksti turi išvykti. Skambutis.

— Kas galėtų atsilankyti? — manė atidarydama duris.

Stovėjo laiškanėšis.

— Počia, tamstai laiškas, — užkalbino nusišypsojęs laiškanėšis.

— Paskutinis laiškas, spėjo. Ryt anksti išvykstu visai iš šio krašto, — linksmai čiauškęjo Baravykienė, nekreipdama dėmesio į voką.

— Palikite šeimninkei adre-

są, korespondenciją persiųsiu. Laimingos kelionės, — palinkėjęs nuėjo.

Iėjusi kambarin, metė žvilgsnį į voką ir nustebo. Aišku, vyro braižas. Ką jis gali jai rašyti? Širdis smarkiau ėmė plakti. Rankoje laikomas vokas drebėjo. Susmuko fotelin. Negalėjo prisiversti atplėšti.

— Nejaugi jis žino viską? Nejaugi, abi kojas įkėlęs kars-tan, dar stojasi skersai kelią mano laimei? Ne, ne, negali tai būti. Dokumentai tvarkoje ir aš vistiek išvyksiu.

(Tęsinys 5-me pusl.)

Specialus Prieškalėdinis Išpardavimas

21" RCA TV tikrai \$129.95

Garantija Visiems
M e t a m s.

Roberiniai matrasai ir spyruoklės, kainavusios \$129.00, dabar parduodamos už \$89.00

Turime įvairiausių dovanų Kalėdoms. Kalendorius veltui.

Kas pirs daiktų už \$150.00, tai šventėms gaus kalakutą.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

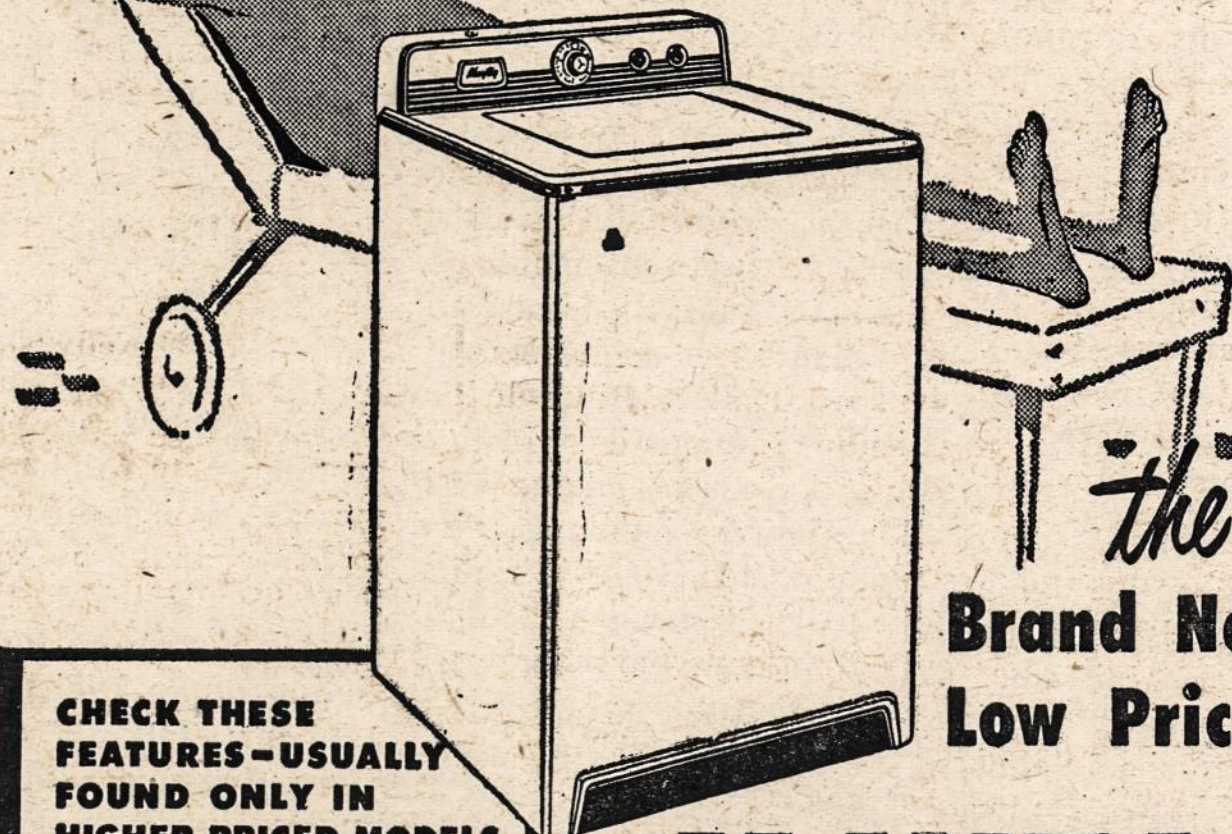
2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Telefonas: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Every home can afford...

The
Brand New,
Low Priced

**MAYTAG
Highlander**

Price \$289⁹⁵

\$50⁰⁰ Trade in old
washer regardless of
old condition.

**CHECK THESE
FEATURES—USUALLY
FOUND ONLY IN
HIGHER PRICED MODELS**

MODERN STYLING—Full width, raised back panel with copper-tone accent and sparkling trim usually found in top-of-line models.

BUILT IN SUDS SAVER—Lets you re-use your hot sudsy wash water. The same system found in other washers costs many dollars more.

SELECTIVE WATER LEVEL CONTROL—Lets you adjust water level to the size of the load, saves up to 8 gallons of water on small loads.

LID SHUT OFF SWITCH—When lid is fully opened all washer action stops. Added convenience and safety found in no other washer at this price.

FLEXIBLE CONTROLS—Fills, washes, rinses, spins damp dry and shuts off all automatically. You can repeat or omit any cycle phase.

UNBALANCE SWITCH—Automatically shuts off washer in case of unbalanced load, prevents possible damage to washer. Efficient water extraction.

EXCLUSIVE GYRAFOAM WASHING ACTION—Forces water gently through clothes—washes cleaner, quicker.

EXCLUSIVE SWIRLAWAY DRAINING RINSE—Wash basket spins while tub drains. Never lets dirty water strain through clothes.

AERATED SPRAY RINSE—Provides more efficient flushing, and cleansing action.

UNION APPLIANCES

101 So. Clinton Street

DEarborn 2-4838

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Žvilgsnis į mokytojo veikimą

Rašo K. Vidinis

Mokytojų Sąjungos skyrius Čikagoje iš karto buvo pasireiškęs kaip jėginga ir daug žadanti organizacija. Jos veikime buvo nuoširdaus aukojimosi ženklų, ir buvo suplanuoti darbo barai, nustatyta tų darbų vygdymo tvarka ir gerokai pasivaryta tų darbų atlikimo praktikoje. Konkretus sričių pavyzdžiai gali būti šie: Jaunimo Teatras ir jo pastatymai verti daug dėmesio ir plataus aiškinimo ir populiarinimo; radijo vėlandėlės yra labai reikšminga kultūrinio darbo priemonė, deja, dabar labai stelbiama televizijos (kur lietuviškų programų nėra); spaudos skyriai dienraščiuose, iš kur buvo matyti specifinis pedagoginis, ne politinis tos organizacijos pobūdis; lituanistinės mokyklos lietuviškose kolonijose; dėmesys ir šalpa lietuvių mokykloms Europoje (Vasario 16 Gimnazija). Tie pavyzdžiai rodo, jog mokytojų sąjunga yra užėmusi tokias sritis ir atlikusi tokius, kurių kitos organizacijos visai neliečia arba jei ir padaro ką, tai tik atsitiktinai bei sporadiškai. Ir suprantama, nės mokytojo vardas, jo profesija verčia jį veikti tautinio auklėjimo srityje.

Mokytojo darbas Lietuvoje buvo tas darbas, kuriam jis buvo pasiruošęs, bet tai nebuvo vien dirbti klasėje, mokyti vaikus. Jo darbas siekė labai plačiai: jis instruktavo ir mokė, organizavo ir vadovavo, o be to jo žodis, jo įtaka turėjo atlikti ugdymo ir auklėjimo uždavinį. Ir kuris mokytojas pilniau šį uždavinį juto ir suprato, juo buvo persiėmęs, tam mokytojo darbas buvo labai labai nelengvas. Būtį mokytojo asmenį buvo atkreiptos akys ir aplinkinių žmonių, ir visuomenės iš viso, ir dažnai šioje srityje mokytojas turėjo sunkesnių darbų, negu tiesioginis jo darbas mokyklos klasėje. Jautresnis asmuo mokytojas pirmiausia juto atsakomybę prieš mokyklos klasę, kurioje augo, formavosi ir ugdėsi jaunas žmogus, pavidalinamas naujos kartos lietuvių tautos narys. Iš tokio mokytojo, kai jis stovėdavo prieš kelių dešimčių vaikų klasę, jo padėtis ir jo pareiga reikalavo pasiruošimo ir įsitempimo. Čia jis buvo mokytojas, gilia profesinė prasme, jis buvo labai atsakingas pareigūnas, jis dirbo žmonių švietimo darbą, jis buvo kultūros srities šviesnė.

Ir palygink dabar mokytojo būklę, kai jis atsidūrė tremtyje arba išeivijoje! Mokytojas, kaip vienos tautos švietėjas,

atsidūręs kitoje tautoje, yra netekęs savo elementinių pagrindų; jis tapo sunaikintas ir išmestas klaikumon, ir jam bėra likę tik žiūrėti uždarbio prastajai kasdienybei, kitaip sakant, būtinajam duonos kasniui. Nebėra jam mokyklų, nebėra jo profesijos darbo, nes jis nebe savo valstybėje, nebe savo visuomenėje; svetimame krašte mokyklos nebe jam skirtos, ir mokytojo darbas jose dirbamas kitų ir kitaip paruoštų mokytojų. Lietuvis mokytojas mėgina tikrai dirbti lietuvių išeivijoje, kiek tos išeivijos bėra likę lietuviškos, kiek ta išeivija dar reikalinga lietuviško švietimo bei ugdymo. Neišvengiamas dalykas, kad žmogus gyvendamas svetimame krašte ilgesnį laiką, o ypač gyvendamas nuolatos, nutausta, daugiau ar mažiau, ir mokytojas, jei jis yra pakankamai jautrus, labai kenčia ir sielojasi dėl savo tėvynainių likimo, dėl savo tautos nuostolio. Ir jis ieško būdų kovoti su ta grėsme, ieško priemonių tai nelaimei sumažinti. Ir atsiranda lituanistinės mokyklos, atsirado augštesnioji mokykla, atsirado Lituanistikos Institutas. Ir kai tose įstaigose susitelkia lietuvių jaunimas, kai suskamba ten lietuvių kalba, pakyla lietuviška dvasia — atgyja ir lietuvis mokytojas, nes jis bent tuo momentu pasijunta esąs savo vietoje, pasijunta esąs kas esąs.

Tos mažos, susiaurintos ir suspaustos lietuvių mokyklos teikia mokytojui vilties, leidžia jam bent kiek šviesesnį ateitį regėti. Iš mokyklų ir mokyklėlių išeina labai gražaus jaunimo, kurio dalis duoda puikių kandidatų studentijai, o čia jau susiformuoja jauni lietuviškosios visuomenės veikėjai. Ir jei lietuviybė yra Amerikoje išsilaikiusi šimtą, ar daugiau metų, tai dabar yra matyti ryškūs galimūnai jai išsilaikyti ir kitą šimtą metų, o per tą laiką Lietuvą išsivaduos, atgaus laisvę, ir Amerikos lietuviybė galės suvaidinti tautoj daug didesnę vaidmenį, kaip ji yra suvaidinusi skelbiant Lietuvos nepriklausomybę. Mokytojas gali žvelgti į tautos ateitį per lituanistines įstaigas, per gerą lietuvių jaunimą, per idealingą aukotis nevengiančią lietuvių visuomenę. Didžiumai mokytojų tenka kentėti savęs skurdinimą dirbant fabrikuose, tenka kentėti regint savo žmones nutaustant, kentėti juos regint apsvaigintus laikinių turtų, ištaigų ir prabangų, kentėti regint savo žmones nusmunkant į neviltį, į nesivaldymą, į pakrikimą, bet

A. L. Mokytojų S-gos Centro Valdyba

KALEDŲ ŠVENČIŲ PROGA

sveikina sąjungos narius, visame laisvajame pasauly benamio dalį nešančius lietuvius mokytojus, Sibiro speige vergo pančiais surakintus ir Tėvynėje kovojančius su žmogaus nužmoginimu ir linki visiems dvasios stiprybės sulaukti laisvės ryto, kad vėl galėtų savoje žemėje grįžti prie kūrybinio darbo — ugdyti jaunąjį lietuvi.

A. L. M. S-gos Centro Valdyba

yra ir skaidrių prošvaisčių, kurios leidžia jo dvasiai atsigausti, leidžia jam tikėti gražia ateitimi. Juo labiau, kad Lietuvos okupantų režimo jėga ima šlubuoti, ima reikštis jo pakrikimo ženklai, jo padarytos ir tebeadaromos klaidos ima jį lemiama žėisti, o tie silpnėjimo ženklai leidžia kilti laisvės judėjimams, kilti kovai prieš okupantus, ir tai yra aiškūs ženklai, kad ir Lietuvos laisvės atgavimas ateina spartėjančiu žingsniu. Mokytojui tad belieka būti tvirtam, tikėti savo profesija, tikėti savo organizacijų ir savo įstaigų darbais, juos remti savo pritarimu ir savo gebėjimu ir visa tai ženklini tikėjimu, kad lietuvių tauta visada bus gaj, kad Lietuva bus vėl laisva.

Padėka

AL Mokytojų s-gos Premijos įteikimo koncertas-balius, kuris įvyko š.m. spalio 6 d. West-ern Ballroom salė, puikiai pavyko, buvo išpūdingas ir praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Prie to pasisekimo prisidėjo daug kas savo darbu ar materialine auka. Tiems visiems mieliems talkininkams ALM-S-gos Centro Valdyba reiškia nuoširdžiausią padėką.

1. Pirmiausia dėkoja dainos ir šokių menininkams, savo puikiai atlikta meninė programa žavėjusiems koncerto dalyviams: Kauno ir Vilniaus operos solistei Alodijai Dičiūtei-Trečiokienei, Metropolitan operos solistui Algirdui Bražiui, jaunai balerinai Violetai Karosaitėi ir muzikei Genovaitei Aleksūnaitei.

2. Širdingą aciu taria Jury komisijos nariams, kurie paaukojo savo laisvalaikio brangias valandas perskaityti ir

kruopščiai įvertinti konkursui atsiųstus veikalus: Juozui Balčiūnui-Švaistui, Povilui Gaučiui, Algimantui Dikiniui, Ignui Serapinui ir Juozui Kreivėnui.

3. Dėkoja visiems pinigine auka ar kitokiomis gėrybėmis koncerto išlaidas sumažint padėjusiems: bankininkams J. Mackevičiui ir J. Mozeriui, St. Medušauskui, J. Jusevičiui, Liet. valg. sav. A. Gylienei, Kazui Steponavičiui, Rockwell Club sav. Mulioliams, TV "Dainos" sav. Semėnienėi, TV kraut. sav. Jokubkoms, Budrikui, Liet. Prek. Namų vedėjui J. Lieponiui, Karveliui, Jurjonui, likerių kr. sav. Elsbergiams, TV ir Radio kr. sav. Keršiui, "Palangos" rest. sav. Rockuvienei, Bruno ir Cicero Rye Bread kepyklų savininkams, A. Trimakienei, Leper-tienei, Klinkaičiams, Ramanauskams, Paulavičiams, Vasiliauskams, maisto prod. kr. sav. Penčylams, Štanbergeriams, M. Babickienei, Metrickiams, Kinderiams, Janušaičiui ir Mažeikai.

4. Nuoširdžiai dėkoja visiems darbo talkininkams: Tamulevičienei, J. Vebštui, J. Pakalkai, J. Jarečkui, R. Kriaučiūnui, M. Motekaičiui, S. Kavaliūnaitei, Z. Hasenbeinaitei ir Vitkauskaitei.

ALMS-gos Centro Valdyba

Anglų Kalbos Pamokos

K. GINEITIS

6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037

(3-cias augštas, durys po kairei, arti 63-cios gatvės ir California Ave.).
Duoda prieš karą baigęs Čikagos universitetą.

1 dol. 25 ct. val. — privacios.

VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAISKAI

— Berankiai, bėra jai lietuvių karo invalidai tremtyje aukia savo parabolos Aukos Jemai!

NELAUKITE - RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET

Telefonas: CEntral 6-5208

KAMBARYS 1043

Generaliai Agentai Šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Drebančia ranka atplėšė vo-
ką. Jame buvo laiškas:

“Gerute,
po paskutinio išsiskyrimo ma-
ny vyko keisti dalykai, ko tu
tikrai nesuprasi. Gal būt, aš
tikrai supratau, kokiais keliais
mudu gyvenimas nuves. Pasku-
tiniu laiku gėriau ne tiek iš
bonkų skystį, bet gyvenimo
kartėlį. Jis yra būtinas pilnam
gyvenimui, kaip vienas profes-
orius stato tam tikrą reikala-
vimą, kad būtų pilnas žmogus.
Tegu ta kartumo taurė iš ma-
nės padaro bent artimą pilnam
žmogui. Aš ją šiandien pasi-
mu ir mėginsiu gerti be jokio
skundo ir kam nors priekaiš-
to. Vienišo gyvenimas gal at-
pirks kadaise padarytas klai-
das.

“Atrodytų, kad trys metai
buvo trumpas laikotarpis, pra-
leistas vienišo skausme. Mė-
ginsiu jį tęsti iki išseks jėgos.
Pasaulis toksai mažas, kad ga-
lėtum ką jame paslėpti. Žmo-
gaus darbai jame nepaslepia-
mi. Tad nesistebėk, jei aš visus
tavo planus žinau. Netikėjau
tave esant tokią tuščią ir bailią,
kad nedrįsai bent paskutinį sy-
kį man į akis prisipažinti. Aš
būčiau tau nieko neprikišęs,
tik atminimas būtų likęs gra-
žus.

“Savo dienų gale nesistosiu
skersai tavo kelią, duodu pilną
laisvę. Mano priežadą aš išpil-
dysiu ir daugiau nebesivelsiu
jums po kojomis. Norėčiau,
kad ir jūs mano skausmą dau-
giau nebežeistumite. Todėl
prašau išpildyti šį mano pas-
kutinį prašymą — atpalaiduoti
nuo visų ryšių su jumis. Nera-
šykite net laiško man.

“Nejačiau niekam priekaiš-

tų, tik prašau visų atleidimo,
jei su kuo nebetektų susitikti.
Rašyti daugiau niekam nebe-
noriu, ir taip gyvenime esu
perdaug rašęs.

“Ši vakarą, kai saulė pasi-
slėpė, sėdėjau sanatorijos sode
ir sekiau dvi mažytes mergai-
tes, gaudžiusias šv. Jono švie-
čiamus vabalėlius ore. Ak, ar
mes ne tokie pat kūdikiai, gau-
dą sekundėmis pasirodančias
švieses? Juk mes taip pat
puolame, ir kol pagauname, —
jos dingsta — lieka tik vabalai-
kirmėlaitės ar skraidantys
vabzdžiai, kuriuos šlykštimės
net į rankas imti. Juk mes
esame tik suaugę vaikai!

“Visokių niekų prirašiau šį
vakarą, atleisk. Tai paskutinis
mano laiškas, daugiau nebe-
varginsiu. Gal ir šį rašau be
reikalo. Jis skaitant malonumo
nesuteiks, bet norėjau dar šio-
je žemėje atsiveikinant am-
žiams pasakyti tiesą, kad žino-
tumei, kaip mane vertinti. Tad
atleisk už šio laiško turinį ir
būkite laimingi.

P. Baravykas”.

Perskaičiusi laišką, ilgai sė-
dėjo nuleidusi galvą. Kokios
mintys sukosi galvoje, kas pa-
sakys? Pagaliau atsikėlė iš fo-
telio ir ėmė toliau kraulioti
daiktus kelionei.

Kiekvieną dieną — vis nau-
jiena! Spalvota televizija pada-
rė didžiulį progresą: nustaty-
mas paprastas, spalvos aiškos,
paveikslas didelis. Pasitinkit
programoj, kada spalva buna, ir
atvykite pasižiūrėti. Gradins-
kas, J. G. Television Co., 2512
W. 47th St. Fr 6-1998. Atdara ir
sekmadienį 11:00—3:00.

Garantijos “N-novo”

Geri Žiemos Maisto Pakietai Lietuvon

Čia yra mūsų tinkamiausi maisto pakietai siųsti Lietuvon
šaltu žiemos metu. Ypač riebalų padauginta. Pristatymas
trunka tarp 8 ir 10 savaitių. Muitas ir siuntimo išlaidos
įeina į kainą. Atsiųskit tik čekį ir aiškų adresą ir mes viską
atliksime.

BALTIC PAKIETAS Nr. 1. Kaina \$42.00. Jame yra:
6 svarai kumpio, 8 svarai taukų, 4 svarai cukraus.

BALTIC PAKIETAS Nr. 2. Kaina \$45.00. Jame yra:
5 svarai taukų, 1 sv. kavos, 1 sv. kakao, 6 sv. kumpio,
2 svarai pieno, 3 svarai cukraus.

IDEAL PHARMACY, 29 KELLY SQ., WORCESTER, Mass.

Siunčiam Maistą Lietuvon su Garantija

Mūsų vaistinė yra įgaliota priimti užsakymus dėl maisto pa-
kietų siuntimo į Lietuvą ir į visą Rusiją su Amerikoje apmokėtu
iš anksto muitu ir su garantija, kad pakietas bus pristatytas tam,
kam jis siunčiamas. Pakietai yra gatavi.

**PAKIETAS NR. 1. Kaina \$26.00. Jame yra 1½ sv. bekono, 1½
sv. jautienos, 1 sv. taukų, 3 kenai pieno, 5 sv. miltų, 2 sv. ryžių,
3 svarai cukraus ir ½ svaro šokolado.**

**PAKIETAS NR. 2. Kaina \$32.00. Jame yra 2 sv. kumpio, 2 sv.
jautienos, 2 sv. bekono, 2 sv. taukų, 3 kenai sardinių, 5 svarai
miltų, 2-svarai cukraus ir ½ svaro kakao.**

**PAKIETAS NR. S-1. Kaina \$49.80. Jame yra 5 svarai miltų,
svaras sviesto, 2 svarai kumpio, 3 svarai taukų, 2 svarai jautienos,
2 svarai cukraus, 2 svarai bekono, 1½ svaro pieno miltelių, 1 sv.
kavos, 1 svaras kakao, ½ svaro arbatos.**

Viskas gerai supakuota. Tik atsiųskite čekį ir nurodykite, koki
pakietą norit siųsti, o taip pat aiškiai parašykite gavėjo adresą.
Muitai į paminėtas kainas įrokuoti. Rašykite:

**IDEAL PHARMACY, 29 KELLY SQ., WORCESTER, MASS.
VYTAUTAS SKRINSKA, Savininkas.**

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

EKSPRESU — SIUNTINIAI APDRAUSTI
Maisto produktai. Nauji ir vartoti daiktai.
Medžiagos - audekiai, avalynė ir vaistai. Pigios kainos.
Muitai apmokami čia. Veikia jau 10 metų.

SYLVAN TRADING CO.

200 SECOND AVE., NEW YORK 3, N. Y.

(Tarp 12 ir 13 Streets)

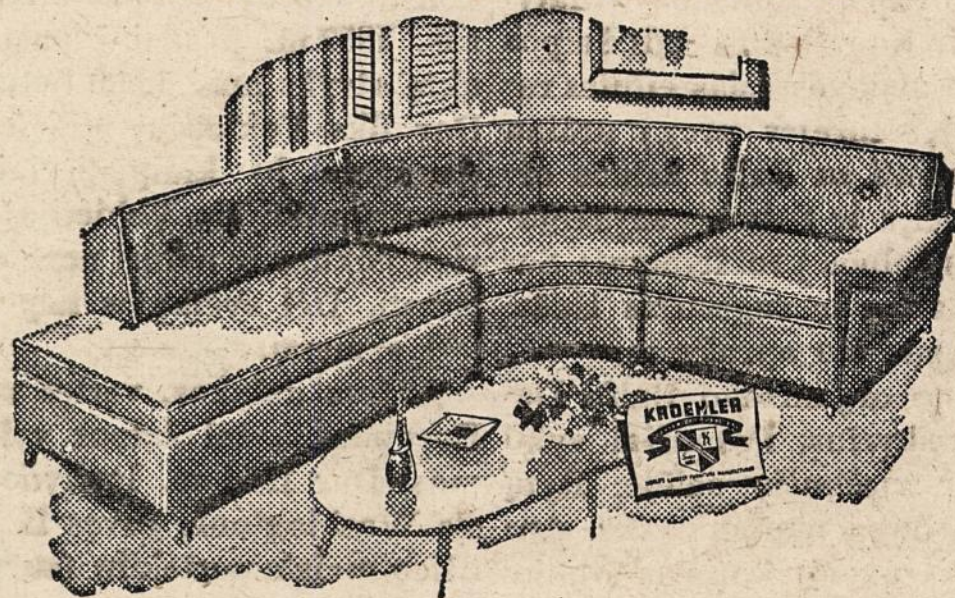
Telefonas: GRamercy 7-5681

Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. šešt. nuo 9 iki 4 val.
We ship on the License of Globe Travel Service.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

PRIEŠKALĖDINIS IŠPARDAVIMAS

Baldai, kilimai, gazo virt. pečiai, skalbiamos mašinos, dulkiasiurbiai,
televizijos, radio aparatai, šaldytuvai, Hi-Fi fonografai, brangenybės,
deimantai, laikrodžiai, sidabriniai išdirbiniai, Kalėdinės prekės,
žaislai, lėlės, lempos, antklodės, vatinės kaldros.

SUTAUPYKITE NUO 25 IKI 65%. 24 MĖNESIUS IŠMOKEJIMUI.

SVEČIŲ KAMBARIO BALDAI:

2 dalių (sectional) komplektas buvo \$129.00, dabar	\$ 68.00
2 dalių (sectional) komplektas, buvo \$219.00, dabar	\$ 98.00
2 dalių Kroehler komplektas, buvo \$299.00, dabar	\$158.00
2 dalių Kroehler komplektas, buvo \$159.00, dabar	\$ 88.00
2 dalių Pullman komplektas, buvo \$499.00, dabar	\$298.00
Simmons, Kroehler, Sealy, Sleeprite, mieg. sofos, ...	\$68.00 ir daugiau
Contour kėdės	\$38.00 ir daugiau
Radio kėdės	\$19.00 ir daugiau
Matracai Sealy, Simmons	\$24.00 ir daugiau

MIEGAMOJO KAMBARIO BALDAI:

4 dalių Liudviko XVI stiliaus, buvo \$1,200.00, dabar	\$588.00
3 dalių šviesios mahog. ar riešuto medž., buvo \$189.00, dabar	\$108.00
4 United Silver Frost, buvo \$399.00, dabar	\$208.00
4 dalių Minline riešuto medžio, buvo \$269.00, dabar	\$168.00
4 dalių Basset 18 šimtmečio, buvo \$429.00, dabar	\$228.00
3 dalių Basic-Witz Modern Mahogany, buvo \$449.00, dabar	\$248.00
4 dalių su Bookcase lova, buvo \$229.00, dabar	\$138.00
3 dalių riešuto ar šviesaus medžio, buvo \$149.00, dabar	\$ 98.00
4 dalių Mahogany 18 šimtmečio Bastasville, buvo \$849, dabar	\$528.00
4 dalių Saddie Mist. Fin., buvo \$439.00, dabar	\$288.00
4 dalių Fruitwood Prov., buvo \$499.00, dabar	\$325.00
4 dalių Hazelwood, United, buvo \$499.00, dabar	\$298.00
4 dalių Cordov. Mahogany, buvo \$369.00, dabar	\$248.00
4 dalių Pumice užbaigimo, buvo \$399.00, dabar	\$274.00

KILIMAI:

9x12 Vilnionių viršus, buvo \$32.00, dabar	\$ 18.00
6x9 Capri, buvo \$24.00, dabar	\$ 12.00
9x12 Visas vilnionis, buvo \$169.00, dabar	\$ 88.00
27 colių, laiptų kilimai, buvo \$1.95 pėda, dabar	\$ 1.00
2 dalių vonios kamb. Shag Rug, buvo \$3.00, dabar	98 centai

DINETTES — VIRTUVĖS PEČIAI — GAZO

5 dalių Formica Chrome dinette (valg.), buvo \$59.00, dabar	\$ 32.00
7 dalių Formica Chrome dinette (valg.), buvo \$99.00, dabar	\$ 68.00
7 dalių Fancy Chrome dinette (valg.), buvo \$129.00, dabar	\$ 88.00
7 dalių valgomojo kambario komplektas, buvo \$199.00, dabar	\$118.00
Gazo virt. pečius—insuliuotas, buvo \$129.00, dabar	\$ 88.00
Gazo virt. pečius—Automatiškas, buvo \$225.00, dabar	\$158.00
Elektrinis virtuvės pečius, buvo \$222.00, dabar	\$128.00

ŠALDYTUVAI:

Admiral su automatišku defrosteriu, buvo \$359.00, dabar	\$208.00
Philco 2 durų 11 kub. pėdų, buvo \$479.95, dabar	\$358.00
GE dviejų durų 12 kub. pėdų, buvo \$499.95, dabar	\$348.00
GE ružavos spalvos 10 kub. pėdų, buvo \$269.00, dabar	\$178.00
GE Automatiškas, geltonos spalvos, buvo \$399.00, dabar	\$265.00
Frigidaire 10 kub. pėdų, buvo \$299.00, dabar	\$195.00
Leonard 12.5 kub. pėdų, buvo \$429.95, dabar	\$268.00
Philco automatiškas 11 kub. pėdų, buvo \$389.00, dabar	\$268.00
Philco automatiškas 8 kub. pėdų, buvo \$269.95, dabar	\$168.00
GE Air condition—oro vėsintuvai, kaina sumaž. \$359, dabar	\$199.00
Philco ¾ arklio jėgos, buvo \$349.00, dabar	\$199.00

SKALBIAMOS MAŠINOS:

General Electric Automat., buvo \$235.00, dabar	\$188.00
Philco automat., buvo \$345.00, dabar	\$225.00
Philco su gręžtuvu (wringer type), buvo \$159.00, dabar	\$ 98.00
Bendix automatiškas, buvo \$225.00, dabar	\$125.00
Maytag su gręžtuvu (wringer type) mod., buvo \$169.00, dabar	\$ 98.00
Hoover ir GE dulkiasiurbiai sumažinta kaina nuo ...	\$37.00 ir daugiau

AMERIKOS GERIAUSI TELEVIZIJOS APARATAI

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

3241 So. Halsted Street

Tel.: CALumet 5-7237

Krautuvė atdara kiekvieną vakarą iki 9:30. Nedėliomis nuo 10—5.

Budriko Radio Valanda iš stoties WHFC, 1450 kil., ketvirtadieniais.
Pradžia 6 iki 7 val. vak. Su gerais solistais ir nauju dideliu orkestru.

Balfo Seimas kanadiečio akimis

Lapkričio 23 ir 24 d. Detroite įvykęs VIII Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo Seimas parodė gražų Amerikos lietuvių susiklausymą bendram darbui ir išryškino pastangas dirbti mūsų žmonių vargo sumažinimui ir lietuviybės išlaikymui. Seime dalyvavo 40 atstovų, jų tarpe Balfo vadovai: kan. J. Končius, prel. Balkūnas, Nora Gugienė, A. Trečiokas, S. Briedis ir svečiai vysk. Brizgys, kons. Daužvardis, inž. Rudis, red. Vaidyla, Balfo direktoriai ir skyrių pirmininkai.

Šiame seime pirmąsyk dalyvavo ir Kanados LB-nės šalpos Fondo atstovas (šias eilutes rašantis), turėjęs progą arčiau susipažinti su Balfo šalpos organizacija ir Seime paryškėjusiomis šalpos problemomis. Savo išvadas ir sugestijas išdėstysiu gale šio aprašymo.

Seimą organizavo Balfo Detroito skyrius. Posėdžiai vyko Statler viešbučio salėje. Ryto 9 val. buvo pamaldos šv. Antano bažnyčioje. Mišias atlaikė vysk. Brizgys, pamokslą pasakė prel. Balkūnas.

Seimo posėdį 11 val. atidarė Detroito skyr. pirm. Pagojus ir perdayė pirmininkauti Seimo rengimo pirm. Paurazienei. Gražiai parinktais žodžiais vysk. Brizgys padarė invokaciją: paskaidrinęs susikaupusių atstovų mintis. Po sugiedotų Amerikos ir Lietuvos himnų Balfo pirm. Končius, pasveikinęs Seimą, pasiūlė asmenis į prezidiumą ir komisijas, kuriuos Seimas patvirtino.

Seimo pirmininkai: Karevičienė (Detroit), Jurkevičienė (New York), Gintneris (Chicago); sekretoriai: Kodaitienė, Keturakis, Viščinis; rezoliucijų komisija: Dagilis, Boley, Trečiokienė; mandatų komisija: inž. Rudis, inž. Lelis, Katkus, Bach.

Seimą pasveikindamas, Detroito miesto Tarybos pirm. Louis Miriani pareiškęs, kad šis Seimas daro garbę Detroito miestui.

Vaidylai pasiūlius nutarta pereiti Seimo protokolo neskaityti; taip pat ir nuo sveikinimų skaitymo, Končiui pasiūlius, susilaikyta.

Dr. Končiaus pranešimas

Balfo Pirm. Končius padarė ilgą pranešimą apie veiklą Europoj, kur jis išbuvo 18 mėn., t.y. ¾ apyskaitinio laiko. Lankymosi Europoj svarbiausias tikslas buvo lietuvių emigracijos vykdymas pagal 1953 m. kongreso priimtą įstatymą, kuris veikia iki š. m. pabaigos. Pirmą — reikėjo Balfui gauti iš Valstybės D-to teisę vykdyti emigraciją; antra — reikėjo turėti pinigų; trečia — reikėjo įsteigti Europoje emigracijos biurus. Valst. įždas sutiko duoti \$75,000 be nuošimčių 8-ms metams naujų emigrantų įsikūrimui, kurie prasigynę paskolą gražintų. Kelionę per jūras finansuoja Tarpvalst. Emi-

gracijos Komitetas Ženevoje (ICEM). Be to, jis gavęs Am. Episkopato Egzekutyvų Komiteto \$15,000, kurių \$10,000 palikęs Balfo izde atsargai, o \$5,000 panaudojęs emigracijai vykdyti. Nuvykęs Europon pirmausia atidares biurus ir pasamdęs tarnautojus Frankfurte, Munchene, Vienoj, Salzburge ir Romoj. Net 4 kart teko važiuoti į Ženevą emigr. reikalais. Pas Amerikos konsulus teko visur aiškinti užkliuvusias emigrantų bylas. Pats net metrikus išrašinėjęs. Taip emigracijos mašina buvo užsukta ir konsulai pradėjo išdavinėti vizas. 1957 m. pradžioj pagal šį aktą atvyks apie 1,500 lietuvių. Dar liks Vokietijoje virš 5,000, dauguma jų klaipėdiečiai ir repatriantai. Jie Vokietijoje geriau įsikūrę ir neturi noro emigruoti. Dėl sveikatos nepraeis 900 asmenų.

Antras dalykas, vertęs vykti Europon — tai šalpos vykdymas. Dar 1954 m. lankydamasis Washingtone, gavęs iš valdžios maisto perteklių (surplus commodities) mūsų žmonėms Europoj. Gauta sviesto, sūrio, alyvos, pieno miltelių, apie 1 mil. svarų, t.y. 500 tonų.

Kadangi lietuviai Vokietijoje gyvena 120 vietovėse, tai reikėjo paskirti 100 įgaliotinių atstovų Rugienio žinion. Buvo daug keblumų dėl tų gėrybių išvežiojimo. Bremene susitarta su vokiečių valdžia, kad ji išvežios gėrybes į 17 didesnių centrų. Evangelische Hilfe ir kitos organiz. sutiko išvežioti į mažesnes vietas. Iš gautų 350 tonų riebalų jis davęs dalį (apie 10 tonų) latviams ir estams, nes jie neturi Balfo, o iš vokiečių Caritas mažai gauna.

Mūsų žmonės aprūpinti maistu užtenkamai. Kitos tautybės tokios normos negauna kaip mūsiečiai.

Be to, pagal susitarimą su vokiečių Caritas Balfas per juos yra gavęs 115,000 D.M.

Būdamas Vokietijoje, jis (kun. Končius) surinkęs iš grįžusių vokiečių belaisvių iš Sibiro ir Lietuvos 400 lietuvių adresų Sibire ir pagal juos pasiuntęs už \$5,000 paketėlių su vaistais. Gauta daug padėkos laiškų. Paketėliai siūsti be maito. Kainavę po \$15, kas čia kainuotų \$50. Tačiau siuntimas galimas kol kas individualus, t.y. atskiriems žmonėms. Dėl Balfo veiklos išplėtimo už geležinės uždangos kun. Končius susirašinėjęs net su sovietų ambasadorium Zarubinu, kuris patarė kreiptis į AMTORG. Ši organizacija atsakiusi, kad ji su išdėstytais reikalais nieko bendro neturinti. Pridėjus Amtorgo rašto nuorą šį vėl kreiptasi į sovietų ambasadą, bet iki šiol dar atsakymo negauta.

Vicepirmininko prel. Balkūno pranešimas

Pranešimas lietuvių Balfo veik-

lą Amerikoje. Per paskutinius 2 metus Balfo apyvarta padidėjo beveik dvigubai. Pajamų turėta pinigais \$252,301, gėrybėmis \$577,033. Viso \$829,334. Š.m. birželio 30 d. (apysk. metų gale) balansas \$43,034. Mūsų įtaka valdžios sferose žymiai padidėjo. Lietuvos kvota bus trigubai padidinta ir pagal kvotą galės atvažiuoti kasmet 900 lietuvių. Mūsų aparatą suka tik 3 apmokami tarnautojai: reikalų vedėjas, mašininkė ir sandėlininkas. Šiomet pasamdytas reikalų vedėjas ir Čikagai su 150 dol. alga, nes ten sunku bė tarnautojo išsiiversti. Pirm-ko lankymasis Europoj per 1½ metų kainavo tik \$580, o jis uždirbo Balfui \$70,000. Maisto gausim tiek, kiek mums reikia. Mus laukia didesni darbai. Grįžkime iš šio seimo su šūkiu "Balfo darbas nesibaigia. Jis tik prasideda".

Vysk. Brizgio kalba ir skyrių pranešimai

Vysk. Brizgys kalbėjo prieš pirmininkų pasigyrimus. Sakė: kritišką darbų vertinimą gali padaryti kiti. Jis siūlė Balfui, be rūpinimosi maistu, kelti pasaulio sąžinę protesto balsą prieš paverttą žmogų. Tai nebus politinis darbas, bet karitatyvinis. Tik 1948 m. išvežta iš Lietuvos 30,000 šeimų. Siūsti protestus State D-tui ir Maskvai prieš nehumanišką žmogaus traktavimą. Balfui atsidaro nauji keliai.

Po šių kalbų trumpus pranešimus padarė Balfo sekretorė N. Gugienė, išd. Alb. Trečiokas ir Reviz. Kom. Pirm. M. Zujus.

Dėl išd. perskaitytos apyskaitos pirm. Končius padarė kai kurių priekaištų, bet išd. Trečiokas ir prel. Balkūnas išaiškino reikalą pamatuotai ir

apyskaita buvo Seimo patvirtinta.

Toliau pranešimus darė Balfo direktoriai, Kanados šalpos Fondo atstovas ir Balfo skyrių pirmininkai.

Clevelando atst. Laniauskas pranešė, kad šiemet surinkta \$10,000. Bostono (Keturakis) įteikė \$700 čekį. Filadelfijos (Bachas) įteikė \$500 čekį; Detroito (Pagojus) įteikė \$4,000 čekį, Čikagos (Gintneris) pranešė, kad anksčiau buvo įteikta \$10,000 ir įteikia dar \$4,000 čekį; New Jersey (Trečiokas) įteikė \$1,000 čekį; Washington (Jurkienė) įteikė \$250, Brooklyn (Valaitis) pranešė, kad jie turi surinkę \$900. Kiti skyriai įteikė mažesnes sumas.

Pasiūlymai ir diskusijos

Dėl Balfo šalpos darbo išplėtimo, veiklos pagyvinimo ir būdų lėšoms sukelti buvo daug diskutuota. Ypatingai diskutuotas Končiaus pasiūlymas, kad Balfas šelptų ne tik užjūryje esančius lietuvius, bet ir Amerikoje besikuriančius.

Prieš šį pasiūlymą griežtai pasisakė prel. Balkūnas ir dėl to jis nepraėjo. Antras Končiaus pasiūlymas dėl šelpimo talentingų studentų — praėjo.

Dėl būdų lėšoms sukelti daug kalbėjo Brooklyn atst. Valaitis. Jis, tarp kitko, siūlė Balfo veiklos išplėtimą risti su Vengrijos įvykiais. Jis nurodė žydų pavyzdį, kaip jų rabinai aktyviai dirba sukeliant lėšas, primindamas, kad ir mūsų kunigams reikėtų daugiau šalpos darbą forsuoti.

Šeštadienį, lapkr. 24 d., posėdis pradėtas tik 11 val. Buvo skaitomi sveikinimai: Min. Žadeikio, konsulo Budrio, L.K. Pirm. Sidzikausko ir kitų. Su sveikinimais prisiuntė aukas: min. Žadeikis \$50, Katal. Mo-

(Tėsinys 7-me pusl.)

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Jūs galite pasiūsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gervus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

MOVING
MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI

(Nauji dideli trukai - Naujausi kraustymo įrankiai)

(Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas)

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th St. Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

terys \$10, Količienė \$75.

Stankienei (Detroito) už pasidarbavimą Balfui įteiktas Lietuvos albumas.

Ginčai dėl direktorių

Toliau buvo rezoliucijų skaitymas ir kt. dienotvarkės punktai, bet man kaip mandatų komisijos nariui teko apieisti posėdį ir su kitais komisijos nariais sudaryti renkamų direktorių - kandidatų sąrašą.

Mandatų k-jos pirm. inž. Rudis, gerai pažįstas Amerikos liet. org-jų struktūrą ir veikėjų nuotaikas, aiškino įvairius variantus ir tarėsi su srovių atstovais.

Mums Balfo organizacinė struktūra ir rinkimų procedūra buvo mažai žinoma. Balfas sudarytas iš 4 pagrindinių politinių srovių, kurių kiekviena duoda po 5 žmones, sudarant 20 direktorių Tarybą su bepartvyviu pirmininku. Taigi viso renkama 21 direktorius, o jie iš savo tarpo išsirenka Valdybą. Direktorių rinkimas yra tik patvirtinimas ankstyvesnio susitarimo pagal "gentleman's agreement", išlaikant pusiausvyrą tarp srovių ir asmenų.

Kai Mandatų komisija po 3 val. pateikė kandidatų sąrašą, Seimo plenumo kilo didelis subruzdimas. Išstatytas kandidatu M. Vaidyla protestavo: kodėl neįtrauktas į kandidatus jo bičiulis Gegužis, kuris anksčiau buvo direktorium. Vaidyla save išbraukė iš sąrašo. Trečiokas ir Valaitis priešinosi dėl neįtraukimo buv. direktoriaus Olio. Jie siūlė palikti visus buvusius direktorius. Kilo ilgi aiškinimai ir siūlymai. Kalbos užstėšė ir jau laikas atėjo apie leisti sąrašą, nes nuoma pasibaigusi. Paurazienei suradus kitas patalpas ir ten perėjus aistras kiek apsiramino. Buvo patatyta 3 nauji kandidatai ir išrinktas (vieton atsisakiusiojo Vaidylos) Matas Zujus, buv. direkt. Wilkes-Barre. Kiti 20 kandidatų buvo dauguma balsų priimti.

Taigi Balfo direktoriais išrinkti šie asmenys: J. Balkūnas, St. Bredes, S. Čerienė, A. Devenienė, J. Ginkus, P. Gribienė, N. Gugienė, J. Končius, V. Kutkus, S. Laniauskas, M. Michelsonienė, P. Minkūnas, N. Rastenis, M. Rudienė, J. Skorubskas, B. Spudienė, Alb. Trečiokas, J. Valaitis, P. Viščinis, A. Bach ir M. Zujus.

Nauji direktoriai yra Kutkus (Detroit), Bach (Philadelphia) ir Minkūnas (Brooklyn). Visi kiti perrinkti anksčiau buvę. Iš buvusių direktorių išėjo Boley, Gegužis, Olis. Išrinkus direktorius, jie pasiskirstė pareigomis. Pirmininku vėl išrinktas kan. J. Končius.

Balius ir svečiai

Posėdis baigtas paskubomis, nes jau rinkosi svečiai ir buvo laikas pradėti balių. Atvyko kardinolo atstovas vysk. Donnelly. Baliuje dalyvavo apie 100 svečių. Kiekvienas dalyvis tur-

rėjo užsimokėti \$6 už vakarienę be jokių išgėrimų. Žadėjęs dalyvauti Michigan gubernatoriums Williams — neatvyko; atsiuntė sveikinimą.

Balių kalbas pasakė: Pirm. Končius, vysk. Donnelly, kons. Daužvardis ir kt. Meninę dalį atliko solistai: V. Žemelytė iš Toronto, Pr. Zaranka iš Detroito. Balius nebuvo įspūdingas ir baigėsi 11 val.

Bendros pastabos

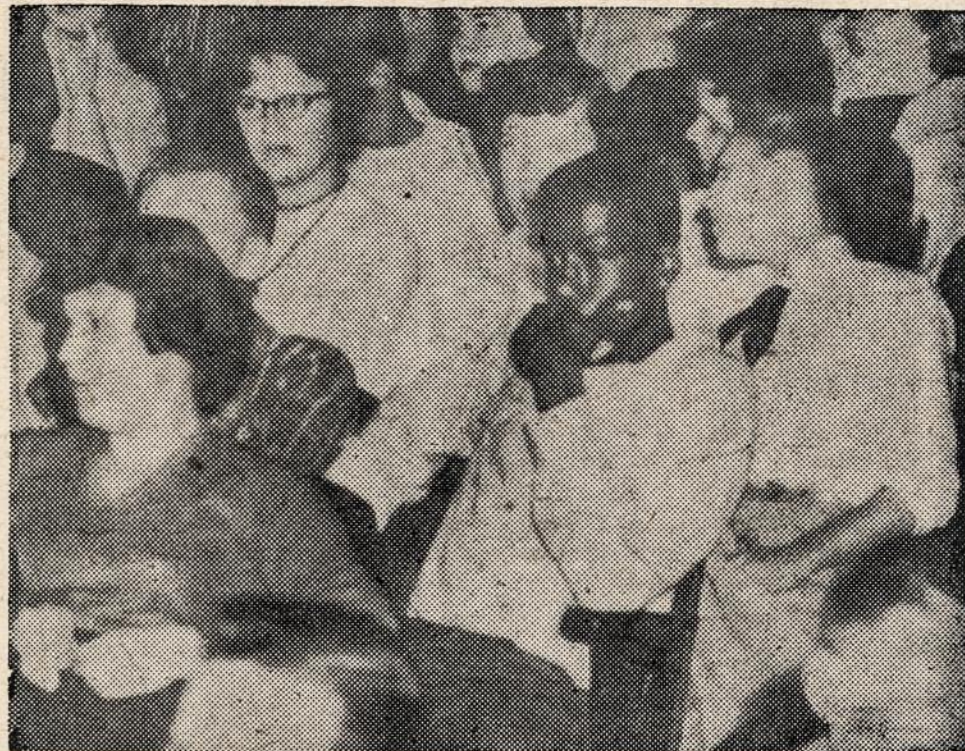
Šis Seimas parodė Balfo šalpos organizaciją iš vidaus. Balfo vadovai kan. Končius ir prel. Balkūnas yra nepamainomi ir visų gerbiami. Pirmasis yra judrus, apsukrus ir kiek ekscentriškas frontovikas, o antrasis — tikslus, metodiškas štabistas. Kad kunigai vadovauja Balfui, tai yra natūralu, nes šalpa yra kunigų ir moterų sritis, kaip kan. Končius savo kalboje pabrėžė.

Šios organizacijos aparate įjungti visi žymūs Amerikos lietuvių veikėjai ir visos srovės lygiai atstovaujamos pagal "gentleman's agreement". Balfas yra pasaulinio masto šal-

pos organizacija su tarptautiniu atspalviu ir ją reikia stiprinti.

Kanados LB šalpos Fondas turėtų visomis jėgomis įsijungti į Balfą ir pasidaryti kaip jo skyrius ar direktoriatas. Mūsų kai kurių apylinkių skersavimas į Balfą ir siuntimas atskirai savo surinktų aukų Vokietijon yra nepateisinamas. Visos aukos, surinktos šalpai, tu-

ri eiti betarpiiai į vieną centrą — Balfą. Kanados Krašto Valdžios rėmuose esąs šalpos Fondo Centro Komitetas yra nereikalingas, nes jis sudaro šalpos decentralizaciją. KLB Krašto Taryba, kuri susirinks 1957 m. sausio mėn., turėtų šalpos reorganizacijos reikalą visų rimtumu apsvarstyti ir, pasikvietus Balfo vadovus, viską vietoje išsiaiškinti.

Clinton, Tenn., mokykloje skaitomas potvarkis draudžias įželdinti ir užgaulioti negrus moksleivius.

DABAR JAU METAS
PAGALVOTI APIE

JUSŲ SANTAUPU SAUGUMA

Žemiau išvardintieji dalykai padaro STANDARD
FEDERAL stipriausia ir labiausiai pasižymėjusia
Chicagos taupymo bendrove:

- 1 Virš 44 milijonai dolerių investuota į Government Bonds ir veteranų morgungius, dalimi garantuotus U. S. valdžios įstaigos.
- 2 Turtas virš \$58,000,000.00
Atsargos Fondas virš \$ 5,000,000.00
- 3 Nuo 1909 metų visada išmokėjome pagal pareikalavimą.
- 4 Federal Savings and Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank sistemos narys,
- 5 Sumažink rūpesčius. Taupyk saugiai. Visuose skyriuose mes mokame vienodą dividendą.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų, įskaitant šeštadienius.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOV'T.

JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: Virginia 7-1141

Anekdota

PAGAL ŠV. RAŠTĄ

Fridrichas Didysis įsakė pastatyti aplink Potsdamo Nikolajaus bažnyčią skliautinius koridorius. Klebonas kreipėsi į karalių su prašymu sustabdyti statybą, nes skliautai uždengia langus, ir bažnyčioje pasidaro kiek tamsiau.

Fridrichas uždėjo rezoliuciją: "Palaiminti tie, kurie nemato, o vis dėlto tiki!"

VYRIAUSYBĖS KRIZĖ

Parlamentas nuvertė Leoną Blumą.

Tiesą pasakius, aš nežinau, kiek laiko išbuvo Blumas ministru pirmininku, — kreipėsi vienas delegatas į savo kolegą.

Žinote, aš irgi negaliu tiksliai pasakyti, nes nespėjau pažiūrėti į laikrodį, — atsakė užkalbintasis.

NAUJAS ORDENAS

Gerhartas Hauptmanas atostogavo prie Hiddeno ežero. Tik neseniai jam buvo įteiktas ordenas "Pour le mérite". Hansas von Huelsenas paprašė rašytoją parodyti ordeną, nes nebuvo jo matęs.

Mielai, — tarė Hauptmanas, nors jis nebuvo su savim pasiėmęs brangaus ordeno, ir nuėjo į miegamąjį, tariamai atnešti ordeno.

Grįžęs, jis padavė Hansui von Huelsenui dailią, oda aptrauktą, dėžutę. Smalsuolis, atidares ją, rado... rašytojo skutimosi aparatą.

PANAŠUMAS

Bundo prezidentas Heuss keliavo inkognito per Wuertembergą. Priešais jį traukiny sėdėjo sena moterėlė ir atidžiai į jį žiūrėjo.

— Pasakyk, tamsta, ar jūsų pavardė Heuss?

— Taip.

Moterėlė, kiek patylėjus, paklausė vėl:

— O jūsų vardas ar ne Teodoras?

— Taip, — kiek nustebejęs atsakė prezidentas.

— Taigi, matote, aš taip ir maniau, — nušvitusi pareiškė močiutė, — panašumas su prezidentu tiek didelis, kad ir vardai turi būti tie patys!

Tel.: REpublic 7-5803

ADOMAS VAITKEVIČIUS

ANGLIŲ IR ALYVOS
PARDAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas.

Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.

ATLAS FUEL CO.
ATSTOVAS

4919 So. Paulina St.
PROspect 6-7960

Skaitykite "N-nas"

Nauji leidiniai

Naujos Lietuvių Dienos

Gruodžio mėnesio "Lietuvių dienų" sąsiuvinys, dabartiniu metu jau pasiekęs Čikagą, yra įdomus turiniu ir patrauklus išvaizda. Šis mėnesinis žurnalas visada meniškai sutvarko iliustracinę medžiagą ir duoda nemažą dalį informacinės medžiagos bei grožinės literatūros anglų kalba. Taigi ypač tinka Amerikoje gimusiems lietuviams, o taipgi ir svetimiesiems pasiskaityti.

Iš paskutiniojo n-rio straipsnių pažymėtini: Dr. K. Šidlausko "Praeities klaidos — ateities pamokos", Dr. Juozo Leimono "Dovana Lietuvai" (str. apie profesorį Juozą Eretą), Gruodžio 17-osios perversmo Lietuvoje liudininkų pasisakymai ir Jono Aisčio nagrinėjimų "Pastovios taikos sąlygos" tęsinys.

Literatūrinėje dalyje randame Fabijono Neveravičiaus beletristinį gabaliuką "Prieš pat Kalėdas" ir Fausto Kiršos eilėraščius. Angliškoje dalyje yra Dr. Grigo Valančiaus straipsnis "Liberation and Despair", Nelės Mazalaitės kūrinių "A Tale of Santa Claus", keletas kitų straipsnelių bei daug kronikinės medžiagos.

Be daugybės nuotraukų iš lietuvių kultūrinio gyvenimo ši numerį puošia dailininkės E. Lukštaitės — Marčiulionienės keramikos darbai, gi jo viršelį — pernai premijuotas dail. Vytauto Kasiulio paveikslas "Bėgimas į Egiptą".

Atskiuro numerio kaina \$0.55.

CHICAGOS ŠVARIASIAUS IR
MODERNISKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

LIETUVIŲ STATYBOS

BENDROVĖ

M Ū R A S

Builders, General Contractors

Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų.
Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai.
Kreiptis šiuo adresu:

JONAS STANKUS

Kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. po pietų. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PROspect 8-2013

6800 SO. CAMPBELL AVE.

Chicago 29, Illinois

Skaitykite "N-nas"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS

PRITAİKO AKINIUS

6322 SO. WESTERN AVENUE

Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.

Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Ofiso telef.: PROspect 8-3229

Rezid. telef.: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3148 WEST 63rd STREET

Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8

tiktai antradieniais ir penktadieniais.

Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Rez.: 3241 WEST 66th PLACE

Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

CHICAGO, ILL.

Telefonai:

Ofisas: HEMlock 4-5849

Rezidencija: HEMlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo

1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad.

ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIRginia 7-0036

Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų.

Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIŽIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4055 ARCHER AVENUE

Valandos: 2-4 ir 6-8 val. po pietų

kasdien. Šeštadieniais 2-7 val. p. p.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511

Ofiso telef.: YARds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 WEST 35th STREET

Kampas Halsted ir 35-tos gatvės

Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.

kasdien. Trečiadieniais uždaryta.

Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET

Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų

ir 7:30-9 vakaro.

Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso telefonas: PROspect 6-3838

Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

IR PRITAİKO AKINIUS

Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,

išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.

2422 W. MARQUETTE ROAD

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.

Trečiadieniais uždaryta.

Šeštadieniais 12-4 val.

Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210

Jei neatsiliepiu šaukite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4146 SO. ARCHER AVENUE

Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30

Daily afternoons.

Vakara: pirmad., antrad., ketvirtad

6-8:30 Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. Moterų Ligos

3267 SO. HALSTED STREET

Telefonas: DANube 6-1125

Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.

Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Moterų ir vaikų ligos

10748 SO. MICHIGAN AVE.

Tel.: PU 5-6766

Naktį skambinti rezidencijon.

1653 W. 103rd St., Beverly Hills

Tel.: BEverly 8-3946

Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po

pietų kasdien, išskyrus trečiadienius

Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Telef. ofiso: PROspect 6-2240

Rezidencijos: PROspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. chirurginės ligos

5700 SO. WOOD STREET

(Prieš Southtown ligoninę)

PRIEMIMO VALANDOS:

2-4 kasdien ir 6-8 pirmad. ir penkt.

Šeštadienį 2-4 val. po pietų.

Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Telef.: LA 3-4949 — namu CE 3-7786

— Maziųjų lietuvių tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo aukais

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 SO. ASHLAND AVENUE

Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8.

Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.

Ofiso telefonas: YARds 7-4787

Namų telef.: PROspect 6-1930

Jei neatsiliepiu viršutiniai telefonai,

šaukite Midway 3-0001

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896

Rezid.: LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1724 WEST 47th STREET

(kampas 47th ir Hermitage)

Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.

Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus šeštad.

DR. VYT. TAURAS-

TUPČIAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.

Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.

(antras namas nuo Western Ave.)

Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577

Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro,

antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v.

ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS

Ofiso telef.: HEMlock 4-2123

6255 SO. WESTERN AVE.

Rezid. telef.: PROspect 6-8484

Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.

Trečiad., šeštad. ir sekmad. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PROspect 6-9400

Dr. Ona Vaškevičius

(VAŠKEVIČIŪTĖ)

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

6248 SO. KEDZIE AVENUE

Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo

6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet,

trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

802 WEST 31st STREET

(kampas Halsted ir 31-os gatvių)

Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.

Šeštadieniais 2-4 val. po pietų

Sekmadieniais uždaryta

DR. BRUNO J.

ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6400 SO. KEDZIE AVE.

Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.

trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.

Telefonas: HEMlock 4-7899

Namų tel.: HILLtop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-

dažai. Speciali pagalba Kojoms

(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.

ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.

2850 W. 63rd St., Chicago 29, Illinois

Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

NAUJA KNYGA

F. Lavinskās (4141 — 46th St., Long Island City, N.Y.) išleido "Amerikos lietuvių laikraščiai 1879-1955 m." Toje 190 pusl. knygoje kruopščiai surašyti vis ėjusieji ir tebeinantieji lietuvių kalba laikraščiai. Beveik visų laikraščių sužymėti buvusieji jų leidėjai, redaktoriai, svarbesni bendradarbiai ir apie kai kuriuos jų suteikta pluošteliai žinių. Kitų tų laikraščių idėtos antraštinės fonuotraumokos ir jų redaktorių paveiksliukai. Taigi, visas tas leidinys turi daugiau kaip 30 įvairių didesnių ir mažų originalių nuotraukų.

Ėjusiu laikraščių turinį ir kalbą pavaizduoti yra idėti iš tų laikraščių paimti straipsneliai, eilės ar korespondencijos.

Knyga susideda iš dviejų dalių. I daly išvardinti visi ėjusieji ir einantieji Amerikoje laikraščiai, II daly idėti iš tų laikraščių paimti ilgesni straipsniai, tarp kurių: Kova dėl savų raidžių — iš Naujienų; Skurdas ir priespauda Rusijoje — iš Naujienų; Inkvizicija yra gyva — iš Keleivio; Prisiminimai apie dėdę šerną — iš Naujienų; Lietuvių tautos žygių šaltiniai — iš Aidų; Parapinė Demokratija — iš Darbo, na ir daugelis kitų.

Antrojo knygos daly surašytos ir Amerikoje pasirodžiusios vertingesnės lietuvių kalba knygos.

Pratarmė F. Lavinskās pasisako, kad jis tą knygą leido ne kokiais nors pelno sumetimais, o vien gero noro vedamas padaryti pilnesnį iki šiol Amerikoje ėjusių ir tebeinančių laikraščių sąrašą, nes jau ir dabar laiko dulkės kai kuriuos laikraščius praeity ėjusius, nuklojo ir jau sunku surasti jų pėdsakus: kas juos leido ir kur jie ėjo? O nuo pirmo čia, Amerikoje, laikraščio pasirodymo praslinko tik vieno žmogaus amžius — 77 m.

Kadangi F. Lavinskās turi didžiulį ėjusių laikraščių ir knygų rinkinį, tai jis ir sumetė išleisti jų pilnesnį sąrašą. Tos knygos jis išleido viso vos 250 egz. Kadangi jo norima, kad toji knyga ilgiau išsilaikytų, tai knyga spaudinta ant geros popieros; knygą idėjo į tvirtus apdarus, tai knyga malonu paimti į rankas.

Ta knyga pravers visiems, o labiausiai tai mūsų išeivijos praeities tyrinėtojams, laikraštinkams ir visiems kitiems kam rūpi mūsų išeivijos istorija.

Knygos kaina nėra pažymėta, bet kiek teko patirti, jos kaina 7 doleriai.

Jau knygai iš spaudos išėjus, paaiškėjo, kad į ją per apsirikiimą buvo neįtraukti šie ėję laikraščiai:

1910 m. "Progress". Jis ėjo nepilnus metus, 1919 m. "Mūsų Tiesa", Philadelphiaje, Pa. "Mūsų Tiesa" pasirodė vieton sustojusios eiti "Kovos". Laikraštį redagavo J. Šukys. Laikraštis skaitėsi LSS organu. Be to, dar vieną ar kitą kartą pa-

sirodžiusieji šie laikraščiai sąrašą nepatekė: Kultūvė, Mūsų Keliąs ir Vėtykla. F. Lavinskās žada tų neįtrauktų laikraščių atskirai sudaryti sąrašėlį ir prie tos knygos pridėti, o kas jau knygą nusipirko, tiems tas sąrašėlis bus papildomai išsiųstas.

Knygoj taip pat idėtas sąrašėlis visų ėjusių tremtyj lietuvių kalba laikraščių ir ėjusių ir einančių P. Amerikoje. Tiesa, P. Amerikoje ėjusių laikraščių sąrašas gal nėra pilnas, nes ten jų ėjusių pėdsakus buvo sunkiau surasti.

Be pratarmės knygoje idėta atskiru straipsniu ir apžvalga aptarianti mūsų išeivijos spaudos kelius.

Be to, antrojo knygos dalyje idėta žinios ir apie "Kovą", ėjusią 1930 m. Berlyne ir 1935 m. — Paryžiuje.

Savo baigiamam žody F. Lavinskās kreipiasi į visus geros valios skaitytojus, prašydamas jam suteikti žinių apie tuos laikraščius, jei kurie jų sąrašą nepatekė. Yra keletas laikraščių sužymėta tik iš pavadinimų (žemaitis), bet nežinia kada ir kas tuos laikraščius leido ir redagavo. Platėsnės žinios apie tokius ėjusius laikraščius F. Lavinskui taip pat praverstų. Tuomet gal jis dar papildomą laikraščių sąrašą išleistų, jei būtų būtinas reikalas.

Neabejotinai, F. Lavinskās atliko gerą darbą. Ir į tą darbą daug idėjo laiko ir lėšų.

Knygos pratarmės žody F. Lavinskās išsitaria šiaip:

"Ši savo kuklų leidinį skiriu visiems tiems, kam rūpi mūsų spauda, kas ją brangina, kas nori pažinti mūsų išeivijos praeitį. Mūsų išeivijoje būta didžiulio troškulio prūsintis, šviestis, daugiau žinoti. Mūsų spauda, kaip mokėjo ir sugebėjo, dėjo pastangas tą troškulį patenkinti. Mes mylėjome ir mylime savo tėvų gimtąją kalbą. Per ją, per jos spaudintą žodį mes ėjome į gyvenimą besišarvuodami 'mokslu įstabiu'.

"Aš lenkiu savo galvą prieš visus buvusius ir esamus mūsų spaudos bendradarbius!

"Prieš 50 metų Lietuvos gyventojų vakarietiškomis raidėmis savo spaudą leisti atkovotai teisei ir kitoms kovoms dėl savo kalbos, dėl Lietuvos valstybės laisvinimo paminėti, skiriu šį kuklų leidinį".

F. Lavinskās sako "kuklų leidinį". Iš esmės jis nėra kuklus, bet labai vertingas. Visų Lietuvoje ėjusių laikraščių sąrašo iki šiol mes neturime ir nebuvo kam tuo klausimui susirūpinti. O štai F. Lavinskās ne tik susirūpino, bet ir leidinį tam reikalui skirtą išleido, lyg ir laikraščių chrestomatijos pasiskaitymo pavidale.

— J. Vlks.

A. TVERAS

Laikrodžiai ir Brangenybės

Pardavinimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

KENČIANTIEJI NUO ARTRITO!

Alpha
PAIN RELIEVING
TABLETS
NON-HABIT FORMING

suteikia palengvinimą
tą pačią dieną!

100 Tablets \$2.49
300 Tablets \$5.95 600 Tablets \$9.95

KENČIANTIEJI NUO SINUSITO!

Pabandykite naujas

MINO
100 TABLETS

\$2.98
gaunami

UNION DRUG STORE
35th St. ir Halsted St.

SIUNČIAME SIUNTINIUS JŪSŲ GIMINEMS I LIETUVĄ

Primame:

VARTOTUS IR NAUJUS DRABUŽIUS, VAISTUS, MAISTĄ, AUDINIUS IR ODAS BĖTAMS.

Didelis pasirinkimas medžiagų, batų, skepetaičių, odų mūsų krautuvėse

AMERPOL ENTERPRISES

(CENTRAS)

11601 JOS. CAMPAU AVE., DETROIT 12, MICH.
6618 MICHIGAN AVE. (skyrius) TEL. TO. 8-0298

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI I SSSR

I UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRASTUS.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE.

— Siuntėjui išteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —

— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje. —

Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmeniškų gavėjo pakvitavimus.

VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMI SU JAU APMOKĖTU MUTU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIŪSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.

Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.

Netoli Pensilvanijos geležkelio stoties Newark'e.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET ST.
NEWARK, N. J.
Mitchell 2-2452

(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu).

Siuntiniai į Lietuvą ir Rusiją

CENTRAL PARCEL SERVICE YRA VIENINTĖLĖ ISTAIGA CHICAGOJE, INTURISTO ĮGALIOTA.

Aukštos kokybės vilnonės angliškos medžiagos. Standartiniai audinių siuntiniai. Standartiniai maisto produktų siuntiniai.

Anti-Polio serumas, streptomocinas, cortisonas, serpasilis ir kitokie vaistai pristatomi oro paštu per keletą dienų.

Reikalaukite mūsų naujų katalogų. Užsakymai be eilės priimami.

Jei norite pasiųsti Jūsų pačių sudarytą siuntinį — prašome paskambinti dėl susitarimo — WABASH 2-9354. Mes žymiai padidinome savo tarnautojų skaičių ir dabar galime priimti Jūsų siuntinius daug greičiau, negu pirmiau priimdavome.

Mūsų greitas ir patikimas patarnavimas yra gerai žinomas čia ir Lietuvoje. Nuo 1947 metų mes esame pristatę daug dešimčių tūkstančių siuntinių, nepraradę nė vieno.

Aidara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9:00 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.

Central Parcel Service, Inc.

Suite 1200, 220 So. State St., Chicago 4, Ill.

Tel.: WABASH 2-9354

Mūsų skyrius — Gordon Travel Service turi didelį patyrimą ruošti keliones į

EUROPA ★ AUSTRALIJA, PIETŲ AMERIKĄ IR T. T.

laivais ar lėktuvais. Visi bilietai parduodami normalia kaina.

Mes turime taip pat informaciją dėl kelionių į LIETUVĄ.

GORDON TRAVEL SERVICE
Suite 1300
220 So. State Street, Chicago 4.
Tel.: WEBSTER 9-6362

Informacijos
Dėl
Kelionių

STUDENTŲ DIENOS

Redakcijos adresas: J. Šmulskštys, 426 E. 6th Street, Bloomington, Indiana.

REDAGUOJA REDAKCINĖ KOLEGIJA:
D. Čekaitė, J. Šmulskštys ir H. Žibas.

Studentų Sąjungos suvažiavimas

— GABRIELIUS GEDVILA —

Suvažiavimas buvo ramus. Taip būtų galima susumuoti Chicagoje įvykusį Lietuvių Studentų Sąjungos JAV suvažiavimą, kurio metu peržvelgta penkių metų studentijos istorija (S. Šimoliūno paskaita "Sąjunga Penkių Metų Perspektyvoje"), pasižiūrėta į dabartį (J. Šoliūno paskaita "Skyrių Veikla ir Jaunųjų Studentų Patraukimas į tą Veiklą") ir norėta per rūkus pažvelgti į tolimesnį veikimą (A. Lauciaus paskaita "Lietuvis Studentas Politinėje Veikloje"). Taigi suvažiavimo svarbumas glūdėjo ne atliktuose administraciniuose darbuose, bet susidariusioje atmosferoje iš kurios galima bandyti susidaryti vaizdą apie egzistuojančias sąlygas ir jų įtaką lietuviybės išlaikyme, kas šiame straipsnyje bus bandoma.

Studentija

Pirmiausia bus paminėtos vidujinės problemos, kurių niekas iš lauko negalėtų sumažinti.

Nors prieš suvažiavimą gal ir jautėsi sąjungos vegetavimas užsitęsęs nuo vasaros atostogų, tačiau nuo pirmos suvažiavimo dienos buvo bandyta atnaujinti veiklumą iškeliant daug idėjų kaip administraciniai ir dvasiniai pagyvinti sąjungą. Visų džiaugsmui tačiau neišsileista į bereikalingą žodžių karą.

Pasižiūrėjus iš paviršiaus į suvažiavimo nuotaikas atrodytų, kad jokios krizės nėra, bet pažvelgus į veikėjų amžių ir jų studentavimo metus pasigenda ma jaunojo aktyvo. Antrų metų studentas, praleidęs metus universitete ir jau turėjęs progos susipažinti su studentijos darbais ir į juos aktyviai įsijungti, tačiau jo kaip ir nebuvo.

Atskaičiavus metus matome, kad daugumas pernai pradėjusių studijuoti jau yra lanke amerikoniškas pradinės mokyklas ir jose praleidę svarbų intelektualinio išsivystymo periodą vietinės aplinkos įtakoje. Joje augdamas jis norom, nenorom priėmė priimtinas ar nepriimtinas vertybes, kaip politinį - kultūrinį pacifizmą, plačiai pasireiškiantį amerikiečių studentų ir ne studentų gyvenime, ir tuo būdu į studentiją dalinai perkėlė tas problemas, kurios mūsų jaunimo organizacijom nėra sveikos.

Visuomenė

Studentijos - visuomenės ryšiai pasirodė pačia aktualiausia problema, nes čia nesusipratimas gali turėti skaudžių pasekmių. Todėl šią problemą bus bandoma daugiau apibūdinti.

Išrautai iš savos aplinkos penkis metus mėtytai po pasaulį ir pagaliau atsidūrusiai Amerikoje vyresniajai kartai šiuo metu tenka vesti Lietuvos laisvinimo

ir lietuviybės išlaikymo kovą. Tačiau, kaip persodintas medis negalys prigyti prie naujos žemės, taip ši karta parodo daug trūkumų ir nesugeba efektingai vesti tą kovą.

Viena dalis vyresnės kartos pakrypus į radikalizmą, akiai priėmė naująją aplinką ir visai pasiduoda jos įtakai. Žinau vienus tėvus, kurių dukrai atsiskius tekėti už vietinio svetimtaučio, jie pasakė: "Gaila, Jis buvo geras berniukas."

Didžioji dalis šios kartos, nuėjus į kraštutinį konservatyvumą, vis dar negali suprasti, kad dabartinės mūsų jaunimo problemos, nėra tos pačios, kurios egzistavo Lietuvoje ir kad jų sprendimui reikia ieškoti naujų būdų.

Šių dviejų grupių nepajėgumas sutapti su naujomis sąlygomis išsireiškia įvairiose formose.

Sociologiniai tai reiškia atitolimą vaikų nuo tėvų, bendrą šeimyninę nesantaiką arba draugysčių sunaikinimą.

Politiniai tai reiškia ultra-realizmą, kuriame moraliniai dėsniai pakeičiami oportunizmu, arba reiškia fantaziją pagal kurią įvykiai neteisingai vertinami. Tokia fantazija buvo mato ma pirmais metais Amerikoje per šešiolikto Vasario minėjimą, kada klausėm pareiškimų, jog politikos vėjai palankiai pučia Lietuvos laisvinimui; šymet vėl klausėm apie palankius politikos vėjus ir deja atrodo, metai į metus vėjus klausysim. Politiniai tai reiškia per didelį ar individo ar grupės iškelimą, kuris užblokuoja darbą; tai taip pat reiškia per didelį optimizmą, o jam išsisėmus pakrypimą į pesimizmą.

Tokiose sąlygose noris lietuvių bei dirbti studentas sutinka daug kliūčių. Iš vienos pusės jis susitinka su pasyvumu kaip antai jaunimo petičijos idėja prieš jos įgyvendinimą, arba Studentų šalpos Fondo vėjus prieš pat jo vykdymą. Studentas taip pat susitinka su pasyvumu lietuvių bei gyvybiniu reikalu kaip Amerikos Lietuvių Bendruomenė pasako, kad ji nepajėgia padėti Lituanus, kuris kaip vienintelis plataus masto anglų kalba leidžiamas informacinis žurnalas, pasiekias daugelį amerikiečių kongresmanų, senatorių, žurnalistų, knygynų bei kitų svarbių vietų ir asmenybių, atlieka neapsakomai didelį darbą Lietuvos naudai.

Iš kitos pusės sutinkamas trukdymas kaip per suvažiavimą diskutuotas kai kurių lietuviškų laikraščių nepalankumas studentams, jų organizacijoms ir jų darbams. Tuo nepalankumu buvo tiek susirūpinta, kad net pasiūlyta jį rezoliucijoje pa-

smerkti. Ktas trukdymas, pavyzdžiui, įvyko priverstinų patarimų būdu, kada lietuviams studentams buvo patarta Vengrijos sukilimo metu nepradėti demonstracijų prieš komunizmą, bet leisti kitiems imtis iniciatyvos.

Čia paminėtos kelios studentų - visuomenės santykiavimo problemos, kurios per suvažiavimą

IŠ STUDENTŲ GYVENIMO

Studentų sąjungos suvažiavimuose, ypač kelių paskutinių metų bėgyje, būdavo galima pastebėti mūsų studentijos idologinės diferenciacijos pasireiškimų. Šiais metais jie buvo beveik nepastebimi. Išskyrus kelis trumpus ginčelius (pvz. ar suvažiavimo vardu papeikti vieną Chicagos dienraštį už tai, kad netalpino nei vieno prisijusio straipsnio prašančio padėti šalpos reikalingiems studentams ir pan.) jokių didesnių nuomonių skirtumų tarp atetininkų, santariečių ir akademikų skautų nebuvo. Nei vieną kartą nebuvo balsuojama taip vadina mams 'kontraversaliaisiais' klausimais, kurie seniau užimdavo daug suvažiavimo laiko. Iš šio suvažiavimo nuotaikų atrodo, kad sąjungos nariai nutarė užbaigti nesveikai išpūstas organizacines rungtynes ir pasukti nuoširdesnio sugyvenimo keliu. To pasekoje tegalima laukti, kad sąjungos veikla sustiprės savo apimtimi ir efektingumu.

Šiais metais įvyks dvi Lietuvių Studentų Santaros žiemos stovyklos. Viena iš jų rengiama rytinių pakraščiu studentams, kita vidurinių vakarų. Rytiniuose pakraščiuose stovykla rengiama Lake Shore Manor, Lake Shore Road (1000 pėdų nuo Route 3 ir Route 11), Laconia, N. H. Tel. 1103. Čia bus stovyklaujama nuo gruodžio 29 iki sausio 1 d. Visais informacijos reikalais prašoma kreiptis į vietos Santaros skyrių valdybas arba tiesioginiai į **Vladą Eikina**, 33 Clarence St., Brockton, Mass. Viduriniuose vakaruose rengiama stovykla įvyks Church's Motor Court, Junction M-55 ir M-115 on Lake Cadillac, 6444 E. M-115, Cadillac, Michigan. Stovykla tęsis nuo gruodžio 28 d. iki gruodžio 30 d. Informacijos reikalais prašoma kreiptis į vietos Santaros skyrių valdybas ar tiesiai į **Zenoną Rekašių**, 20044 Santa Rosa Rd., Detroit 21, Michigan. Abejose stovyklose kviečiamas dalyvauti visas letuviškas jaunimas.

Rytas Babickas neseniai pasitraukė iš LSS JAV biuletenio Studentų Gairių Vyr. redaktoriaus pareigų. Jo vieton į re-

vimą buvo iškilusios tiesioginiai ar netiesioginiai ir nuo kurių išsprendimo priklausys tolimesnis darbas lietuvių. Jas išspręsti galima tik supratimu, kad studentai nėra tokie latrai, kaip kad viename straipsnyje jie apbūdinti; supratimu, kad visuomenė žaibo greitumu keistis negali; supratimu, kad lietuvių ir amerikoniškumas gali gyventi kartu, kad abu turi savo geras ypatybes. Jei mes to nesusprasime, problemos liks neišspręstos ir metams bėgant nebeliks kas jas sprendžia. Studentų suvažiavimai nebebus tylūs, nebebus audringi... nes nei suvažiavimų, nei lietuvių studentų nebeliks.

dakinį kolektyvą įėjo **L. Janulevičiūtė**.

Gruodžio 15 d. Urbanos santariečiai rengia susirinkimą vietos YMCA patalpose. Laukiama svečių iš artimesnių Santaros skyrių. Naująją Urbanos Santaros skyriaus valdybą sudaro: **A. Kerelis**, pirm., **A. Venclovaitė**, ir **E. Zabarauskaitė**.

Lietuvių Enciklopedijos IX tome tilpo **V. Kavolio** straipsnis apie jaunimą.

Santaros rytinių pakraščiu žiemos stovyklai Bostono santariečiai rengia montazą pavadinant "Rezistencinė literatūra". Brocktoniečiai yra parengę kupletus, clevelandiečiai prisiūs savo į juostą įsuktą muzikinę programą, o newyorkiečiai atsiveš naujausią Santaros parodą.

Į naująją Bostono-Brocktono Santaros skyriaus valdybą išrinkti **B. Danerytė**, **V. Eikinas** ir **A. Skobeikaitė**.

Antrąją Chicagoje įvykusio studentų sąjungos suvažiavimo dieną vienas prelegentas, atsakydamas į komentarą dėl jo pasiūlymo Lietuvių Jaunimo Petičijos atstovus Washingtone aprenkti amerikoniškomis uniformomis, pareiškė, kad lietuvis amerikoniškoje uniformoje aukštiesiems Amerikos valdžios atstovams visada sudarysiąs daug geresnį įspūdį, negu varpininkas. Kaip iš spaudos žinome, Lietuvių Jaunimo Petičijos įteikime, Washingtone, dalyvavo ir Varpininkų Sąjungos atstovas, kuris, kaip minėtas prelegentas turėtų žinoti, yra taip pat Amer. kariuomenės veteranas. Taigi, jei Jaunimo Petičijos Komitetas būtų nutaręs, kad delegacija Baltuosiuose Rūmuose turėtų vilkėti amerikoniškas uniformas, varpininkų atstovas tą būtų galėjęs padaryti neblogiau nei kuris kitas delegatas. Išvadoje, taip ir pasiilko neaišku kodėl prelegentas pasirinko varpininką, kaip blogo atstovavimo pavyzdį. Nejaugi, suvažiavime gavus auditoriją, buvo panorėta viešai suvesti asmenines arba organizacines sąskaitas? (bv)

Lietuvių Enciklopedijos IX tome aprašytas vokiečių okupacijos metu Lietuvoje leistas po-

(Tęsinys iš 10-to psl.)

grindžio laikraštis "Jaunime Budėk!" šį laikraštį, daugumoje skirtą moksleivijai ir studentijai, leido ir redagavo Valdemaras Adamkevičius ir Liūtas Grinius. Be kitų, jiems aktyviai talkininkavo ir Benediktas Mačiūka. Visi trys pagrindžio darbuotojai tuo metu buvo Kauno Aušros Gimnazijos mokiniai.

Studentų Sąjungos suvažiavimo metu įvykusios Akademinės Spaudos Parodos ruošimo komisiją sudarė: Leonas Narbutis, Gabrielius Gedvila, Dalia Juknevičiūtė ir Danutė Sakalauskaitė.

Šių metų studentų sąjungos suvažiavime aršiausia kova vyko tarp humanitarų ir inžinierių. Tos kovos pačiame įkarštyje inžinieriai, atsakydami į humanitarų reikalavimą, kad studentai visuomenininkai (daugiausia humanitarai) būtų dalinai šelpiami iš pilnų mūsų jaunųjų technologų kišenių, pasiūlė humanitarams pirma studijuoti inžineriją ir, jei pasisektų baigti, paskui humanitarinius mokslus, idant studentijos veikėjai galėtų visuomeniškai reikštis ir save padoriai medžiaginiai išlaikyti. Į tai, kovai dar neataušus, humanitarai klastingai pareiškė, kad jei inžinierių pasiūlymas būtų vykdomas, tai kokia tada iš viso būtų iš jų nauda.

Kalakuto dienos metu, Chicago Santara surengė jaukią vakarienę iš kitų vietovių studentų sąjungos suvažiavimui atvykusiems santariečiams. Vakarienės metu trumpą žodį tarė Korp! Vytis, Šviesos ir Taut. Korporacijų atstovai. Programą išpildė G. Laužikaitė, B. Monstavičiūtė ir R. Vėžys.

Neseniai pasirodė Lietuvių Studentų Santaros biuletenio "Santara" penktasis numeris.

Turinyje duotas išsamus visuotinio suvažiavimo vaizdas, paskelbti pirmieji kultūrinės anketos daviniai bei platus skyrių veiklos aprašymas. Biuletenį redaguoja Z. Rekašius ir L. Janulevičiūtė, administruoja J. Šostokas.

Savaitraštyje Vienybė yra atgaivintas studentų skyrius. Redakcijos nariai R. Gruzinskaitė ir L. Sabaliūnas.

Gabrieliaus Gedvilos iniciatyva studentų sąjungos Chicago skyrius pasiuntė prezidentui Eisenhoweriui ir ambasadoriui Lodge telegramas ryšium su paskutiniaisiais įvykiais Rytinėje Europoje.

Žurnalo Aidų aštuntame numeryje tilpo Leono Sabaliūno straipsnis "Tautinės kultūros išlaikymas vyresnėje kartoje".

Šiais metais Chicago Lietuvių Studentų Sąjungos JAV skyrius Naujųjų Metų sutikimą ruošia Del Prado Hotel salėje, 5307 So. Hyde Pk. Pakvietimus galima gauti pas Iloną Pakštaitę, 6825 So. Claremont, tel.: HE 4-9087; Kęstutį Drkį, 3922 So. Artesian, tel. YA 7-4693; Raimundą Mišauską, 1443 So. 49th Ave. (Cicero), tel. OL 6-0276; Antaną Šakalį, 6423 So. Francisco, tel. HE 4-2053.

Insuliuoti plytų ir AKMENIS APKALIMAI
Aukšč. kokybės pakaitas
Naujos spalvos, 100 kv. pėdų, 90-svarų, \$11.95
pirmos rūšies
Stogų dengimas čerpėmis.
120 kv. pėd. apmušalų ritiniai \$3.19
Mokėkite ir imkite.
KING MIDAS LUMBER
2221 So. Ashland Ave.

Wake Up! Look Up! Sign Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antradi., Penktadi. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų
Trečiadi. 9:00 ryte iki 12 val. diena. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

KALĖDINĖS ATVIRUTĖS

Naujienu administracijoje galima gauti Lietuviškų Kalėdinių atviručių 3 rinkiniai:

1. Amerikos lietuvaitės dail. Elenos Putrytės pieštų 10 atviručių, vaizduojančių gražią lietuvaitę tautiniuose rūbuose, žiemos fone. Su vokais \$100
2. Dail. Pauliaus Augiaus rinktinė. Įvairiaspalvių kalėdinių atviručių liet. motyvais rinkinys iš 12, su vokais \$100
3. Amerikiečių dailininkų pieštos įvairaus dydžio ir spalvų atvirutės, visos su liet. įrašais. 10 atviručių su vok. \$100

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

Nelaimių pasitaiko.

Mes pataisome.

Leiskite mums pataisyti radiatorių.

Ar reikia pagalbos?

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 1941-53	\$8.25	Mercury 49-51	\$8.95
Chevrolet. All 1937-53	8.25	Oldsmobile 6, 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

IR TAIP PAT ČIA NEIŠVARDINTIEMS AUTOMOBILIAMS.

Išmetimo paipą irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.

DARBAS ATLIEKAMAS PATYRUSIŲ MECHANIKŲ.

Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmad. uždaryva.

M. Č E S A S

1934 West 59th Street

Tel.: GR 6-9136

Ar ieškote saugios vietos savo sunkiai sutaupytiems pinigams?

... Ta vieta yra ST. ANTHONY B-VĖ!

Ar ieškote daugiau uždarbio?

... Ta vieta yra ST. ANTHONY B-VĖ!

VELTUI DOVANOS sąskaitų savininkams

Kaklo papuošalai su auskarais įdėjusiems \$1,000

Sąskaitos federaliniai apdraustos iki \$10,000.00.

PRADĖKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN PAS MUS

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

Telefonai: TOWNhall 3-8131 ir BISHOP 2-1397

Šeštadieniais atdara iki 1:00 — pirmadieniais iki 8:00 val. vak.

JUOZAS GRIBASKAS, Vedėjas.

Baltic Express Co.

200 WEST 72nd STREET, NEW YORK 23, N. Y. TRafalgar 7-6611.

Garantuojamas pristatymas be atskiro atlyginimo.

Kalbame lietuviškai.

Siunčia dovanų siuntinius į LIETUVĄ ir visą Sovietų Sąjungą iš anksto apmokėtu muitu.

Paštų gautų siuntinių sąskaitas išsiunčiame

24 valandų laikotarpį

Mes ne tik prižadame

Bet darom

Kiekvienam siuntiniui duodamas individualus patarnavimas.

Pakuojame savo patalpose.

Pristatymas apytikriai 2 mėnesiai, oro paštų apytikriai 2 savaitės.

Globe Travel Service License.

Siuntinius išsiunčiame Kiekvieną Dieną.

PRAŠOME ĮSITIKINTI.

Reikalaukite raštu paruoštų siuntinių katalogus ir informacijos.

Žinios iš Lietuvos

Su Sovietų S-gos šiemet į vakarus gražintais buvusiais vokiečių armijos kariais mus pasiekia įvairios žinios. Man teko išsikalbėti su belaisviu, ilgesnį laiką dirbusiu prie Palangos.

Jo teigimu paprasčiausių gyvenimo reikmenų Lietuvoj labai trūksta. Pavyzdžiui, lopymui adatų didelėm bulėm neįmanoma gauti. Rašalo paprastas darbininkas taip pat negauna pirkti, bet žmonės išmoko jį gaminti iš baltiniams skalbti naudojamų "lazurkos".

Ūkininkų suvarymas į bolševikų ubagynus — kolūkių, žemaitijoje ėjosi labai sunkiai. Ypač labai atkakliai ir vieningai tam spyrėsi Darbėnų v. didžiulis Lazdininkų k., kol beveik visi šio kaimo gyventojai buvo išvežti į Sibirą ir nė vienam jų dar nėra leidžiama grįžti.

Kašučių dvaro Darbėnų v. savininkė Sakelienė dar tebėsanti gyva ir su dukra bei žentu gyvenanti Palangoje — savuose namuose.

Baigę Klaipėdos gimnaziją Irena šapkauskaitė, jos vyras (kartu su dviem vaikučiais) ir Feliksas Tyškus išvežti į Sibirą per pirmą sovietų okupaciją. Jie dar tebesą ten gyvi, bet grįžti namo jiems neleidžiama. Senieji šapkauskai, turėję Palangoj kepyklėlę, išvežti per antrą okupaciją, bet už kelių metų paaiškėjo, kad per klaidą ir jiems buvo leista grįžti, bet tėvas jau buvęs palaidotas...

Iš prie Palangos ir Darbėnų vieškelio buvusių Joskautų ir Žibinkų kaimų likęs tik vienas pastatas — Žibinkų mokykla. Čia nesą nė vieno vietinio gyventojos lietuvio, bet pamiškėje pilna raudonųjų kareivių.

Be jau prie Lietuvos buvusio aerodromo, pamiškėje už Palangos kapinių, pajūry, tarp Palan-

gos ir šventosios buvusių Kūniškių ir Paliepgirių kaimų vietose įrengtas didžiulis karo aerodromas. Iš vykdytų darbų spėjama, kad šie du aerodromai po žeme yra sujungti, kad subombardavus vieną angą įtakus, lėktuvai iš požeminių angarų galėtų pakilti per kitą.

Šis didžiulis miškas, seniau teikęs iš uogavimo ir grybavimo daugeliui senesnio amžiaus žmonėms pragyvenimą, dabar uždraustas lankyti. Iš to miško pasitaiką dažnokai plėšikavimų. Bolševikai aiškina, kad tai Amerikos parašiotininkai, bet žmonės matą raudonosios armijos dezertyrus.

Tarp senosios Palangos ir kapų kalno (Olandų kepurės) yra pasistatęs visai naujas Palangos kvartalas. Dauguma čia naujai apsigyvenusių verčiasi žvejyba. Palangoj vasarotojų nemažiau, kaip kad būdavo nepriklausomybės laikais, bet tai vis iš padugnių kilusios bolševikiškos vipsinės.

Aplamai, Lietuvoj lietuvių susipratimas didesnis, negu čia. Mokiniai į sporto, dainų ar kitokias varžybas suvažiuoja tautiniais rūbais. Juonis

"Mirtis sėdi prie stalo su nesuskaitomais milijonais žmonių". Kodėl? Kaip jos išvengti? Atsakymą rasite J. Laukio knygoje "Gera sveikata ir ilgas amžius be vaistų". Kaina \$1.00 su prisijuntimu. Gaunama Naujienose.

DUONA IR ĮVAIRIAS SKANIAS BULKUTES KEPA

BRUNO'S KEPYKLA

3339 SO. LITUANICA AVE.

Tel.: CLiffside 4-6376

Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

SVARBU NAMŲ SAVININKAMS IR RANGOVAMS - STATYBININKAMS

D. JURJONO BENDROVĖ, 3251 So. Halsted Street

Telefonas CALumet 5-1064

pristato automatinių vandens šildymo krosnis (boilerius) 20 iki 60 galionų didumo žemiausiomis kainomis. Taip pat virtuvėms modernių "sinkų" spintelių-kabinetų metalinių ir medinių.

Pirmiau negu pirkite pasiteiraukite šioje bendrovėje ir tas gali Jums žymiai sumažinti išlaidas.

Andrulio gamintas

SKANIAUSIAS SŪRIS

yra pirmas ir tikriausias lietuviškas sūris.

Jis sveika valgyti. Kreipkitės į atstovą:

A. SHURNA, GR 6-7783

PRIEŠKALĖDINIS IŠPARDAVIMAS

Svarbus pranešimas mūsų klientams

Ką tik dabar gavome didelį kiekį žieminių drabužių moterims, vyrams ir vaikams.

Turime didelį storų apatinių, mėgstinių, lovoms uždangų, pagalvių ir visokių kitokių žieminių reikmenų pasirinkimą.

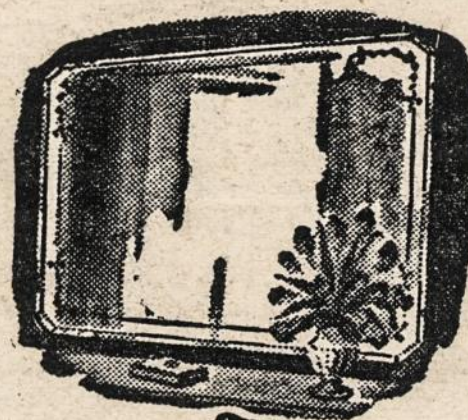
Kviečiame atsilankyti — būsite patenkinti mūsų kainomis ir patarnavimu.

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

3218 S. Halsted St., Chicago

DOVANOS KALĖDOMS

Dovana gražuolei nuotakai.

Dovanos visiems šeimos nariams, draugams. Dovanos naujiems namams papuošti.

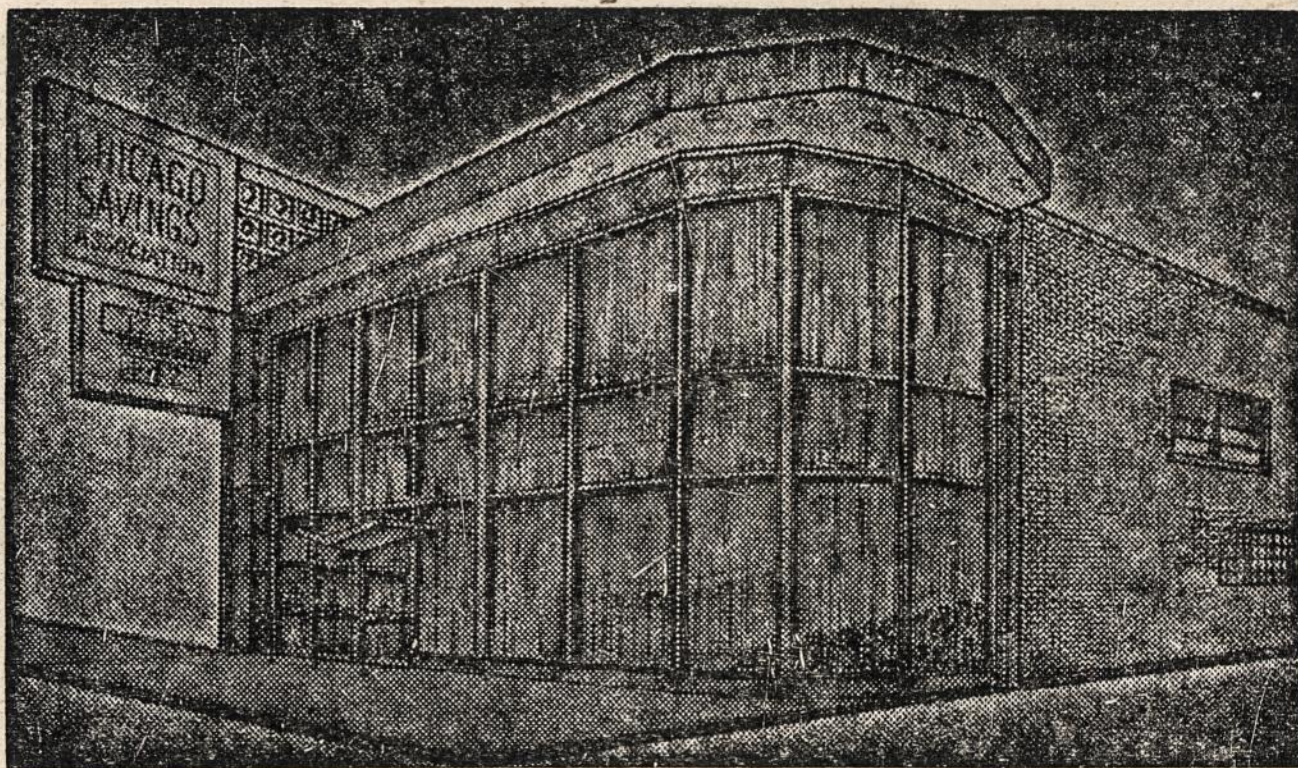
Aplankykit mūsų didingąjį **VENECIJOS KAMBARĮ**, išpuoštą naujaisiomis ir geriausiomis dovanomis, tinkamomis kiekvienai progai.

Parinkite dovanas dabar.

NORMAL GLASS COMPANY

7530 So. Halsted Street

HUDSON 3-4000

gų prižiūrimos ir visos turi atidėti vienodai reikalaujamų sumų atsargas, bet daugumas atideda daugiau, negu reikalaujama. Skirtumas yra tik toks: kai kurios bendrovės yra patogesnės taupytojui, visada išmokėjo ir išmoka aukštesnius dividendus ir teikia pelningesnius ir naudingesnius patarimus.

Chicago Savings nuo pat savo įsikūrimo dienos 1924 m. per daugiau, negu 32 metus, visada išmokėdavo taupytojams visas taupymui įdėtas sumas su aukštais dividendais. (Ir dabartiniu metu ši įstaiga moka aukščiausius dividendus "paid-up" investmentams). Kas liečia pelningus patarnavimus — tai Chicago Savings yra viena iš nedidelio skaičiaus tų bendrovių, kurios nemokamai teikia patarnavimus, iškeičiant čekius, apmokant šeimų sąskaitas ir atliekant kitokias pinigines operacijas.

Chicago Savings bendrovė, sąžiningai ir ekonomiškai prityrusių lietuvių tvarkoma, padidino savo turtą daugiau, negu iki \$18,000,000.00. Kviečiame visus pas mus, į mūsų pažangią, tvirtą finansinę įstaigą. Gyvenantieji toliau gali taupyti laisvais — atsiklauskite.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Avenue

GRovehill 6-7575

Chicago, Illinois

Aidara pirm. nuo 12 iki 3, antr. ir penkt. nuo 9 iki 4, ketv. nuo 9 iki 8, trečiad. uždaryta visa diena, o šešt. nuo 9 iki 2 v. p. p.

Chicago Savings and Loan Association naujai statomas namas, kuris bus baigtas šių metų gale.

Mes iš anksto kviečiame visus atsilankyti į mūsų naujojo namo šaunų atidarymą (Grand Opening), įvykstantį 1957 m. sausio mėnesį.

Saugiausia ir pelningiausia vieta taupomoms pinigams laikyti yra apdraustose taupymo bendrovėse, kuriose kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$10,000 Jungtinių Valstybių valdžios agentūroje. Visos bendrovės, turinčios šitokius draudimus yra vienodai saugios, visos stropiai valdžios įstai-